

A GÉZENGÚZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

6423 Kelebia, Ady E. u. 108.

Készítette: Gézengúz Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete
2024.08.31.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	AZ ÓVODA BEMUTATÁSA	3.o.
II.	BEVEZETÉS	4.o.
III.	AZ ÓVODA NEVELÉS CÉLJA, ALAPELVEI	5.o.
IV.	GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP	7.o.
V.	AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	11.o.
	1. Az egészséges életmód alakítása	
	2. Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés	
	3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	
VI.	AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	28.o.
	1. Játék	
	2. Verselés, mesélés	
	3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	
	4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	
	5. Mozgás	
	6. A külső világ tevékeny megismerése	
	7. Munka jellegű tevékenységek	
	8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	
VII.	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	60.o.
	1. Személyi feltételek	
	2. Tárgyi feltételek	
	3. Az óvodai élet megszervezése	
	4. Az óvoda kapcsolatai	
VIII.	AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI	71.o.
IX.	A SAJÁTOS NEVELÉSI, ÉS KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	74.o.
	1. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	
	2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése	
X.	BOLDOGSÁGÓRÁK MAGYARORSZÁGON	78.o.
XI.	ÖNÉRTÉKELÉSI MUNKACSOPORT	80.o.
XII.	MELLÉKLET	81.o.
XIII.	IRÁNYMUTATÓ DOKUMENTUMOK	99.o.
XIV.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	100.o.
XV.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM KOHERENCIA VIZSGÁLATA	102.o.

I. AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

Az óvoda adatai:

Az óvoda neve:	Gézengúz Óvoda és Bölcsőde
Címe:	6423 Kelebia, Ady E. u. 108.
Telefonszáma:	0630-407/2376
Az óvoda fenntartója:	Kelebia Község Önkormányzata
Címe:	6423 Kelebia, Ady E. u. 114.
Az óvodai csoportok száma:	4
Férőhelyek száma:	100

Óvodánk 60 éves múlttra tekint vissza. A Gézengúz nevet 2013 januárjában kapta.

Településünk és környezete biztosítani tudja a gyermekek számára a jó levegőt, a természet nyújtotta összes lehetőséget, a természet szépségét, a régmúlt idők természetbeni gazdagságát.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A gyermekeket 14 fős személyzet látja el.

Fontosnak tartjuk az óvodapedagógusok állandó továbbképzését, a módszertani, pszichológiai ismeretek folyamatos korszerűsítését.

II. BEVEZETÉS

A megalkotás, kidolgozás során szakmai elképzeléseink folyamatos változások, módosítások során érlelődtek, forrták ki magukat. Építettünk meglévő értékeinkre, helyi adottságainkra, eddigi tapasztalatainkra. Felhasználtuk a korszerű fejlődés és nevelés – pedagógiai-és gyógypedagógiai ismereteket, eredményeket.

A kitűzött célok és feladatok megvalósításának feltételét folyamatos szakmai megújulásra kész, felkészült nevelőtestületünk elhivatottsággal végzett pedagógiai munkával biztosítja. Helyi szokásainkat, hagyományainkat, értékeinket megőrizzük, gazdagítani kívánjuk.

Programunk átvilágításával, bevalásának vizsgálatával igazolódni látszott a sikeres megvalósítás. Tudatos elemző munkát követően felismert hiányosságok korrekciója érdekében kiegészítettük elképzeléseinket.

A köznevelési törvény, az országos óvodai alapprogram változásai, az intézményi hálózat átszervezése tették szükségessé a Pedagógiai Programunk módosítását. Alapelveink, sajátos céljaink alig változtak. A szerkezeti áttekintést, a sikerekhez vezető, azokat elősegítő feladatokat hivatott egyértelművé tenni, szakmai munkánk töretlenségét biztosítva.

A képességeket, készségeket, a tevékenységben megvalósuló tanulást olyan komplex módszerekkel céloztuk meg, amely az alkalmazható tudást helyezi előtérbe. Hitvallásunk szerint, a gyermekeket, személyi szabadságukat tiszteletben tartva, egyéni képességeiket figyelembe véve, önmagukhoz képest kell fejleszteni. Személyes szükségleteikhez igazított differenciált pedagógiai munkával, alkalmassá tenni őket az alapkultúrák elsajátítására, az iskolai életforma megkezdésére. Bízunk abban, hogy a szakmailag megalapozott, tartalmilag és formailag megújult Pedagógiai Programunk tovább növeli pedagógiai munkánk eredményességét.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA, ALAPELVEI

Cél:

Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori, egyéni sajátosságaik, az egyenlő hozzáférés figyelembevételével, a családi nevelés kiegészítése.

A gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeikhez, szükségleteikhez, érési tempójukhoz igazodó, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó differenciált személyiségfejlesztés, hátránykompenzálás és tehetséggondozás a tanuláshoz szükséges képességek és részképességek megalapozása a játékban és szervezett tevékenységekbe ágyazottan.

Sajátos nevelési igényű gyermekek inkluzív nevelése.

Értékek, amelyek közvetítését vállaljuk

- ☒ Szeretet
- ☒ Elfogadás és tisztelet
- ☒ Bizalom
- ☒ Egészséges életmód
- ☒ Anyanyelvi kultúra
- ☒ Tudás
- ☒ Viselkedés kultúra
- ☒ Rendszeretet
- ☒ Esztétikai érzék
- ☒ Természetvédelem-környezettudatosság
- ☒ Településünk kulturális értékei
- ☒ Hagyományok

A képességfejlesztés általános célja:

- A sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása
- A sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése
- Amennyiben speciális eszközök használata szükséges, ezek elfogadtatása, a használat tanítása

Nevelési alapelveink:

- ☒ Az egyéni képességek differenciált kibontakoztatása, a teljes személyiség fejlesztése játékkal, mozgással, örömmel végzett tevékenységekkel az életkori sajátosságok figyelembe vételével
- ☒ A ránk bízott gyermekeket szeretet, türelem, megértés és tisztelet vegye körül óvodánkban
- ☒ Az óvodapedagógus és más alkalmazottak személyisége, magatartása, tevékenysége nyújtson modellt a gyermekek számára
- ☒ Az óvodáskorú gyermekek védelme, esélyegyenlőségének biztosítása, jogainak érvényre juttatása a nevelés és a törvények adta eszközökkel. Egyenlő hozzáférés biztosítása minden gyermek számára
- ☒ A gyermekek érdekei elsődlegesek
- ☒ Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára a szükséges segítség, gondozás, nevelés biztosítása
- ☒ Innovatív pedagógiai törekvések érvényesítése a gyermekek érdekében
- ☒ Az egészséges életmód alakítása
- ☒ Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- ☒ Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

IV. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekkép:

A 3 – 7 éves életkori szakasz a gyermek fejlődésében, személyisége alakulásában az egész életére meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt.

Az óvodás gyermek gyorsan és intenzíven fejlődő személyiség, fejlődését meghatározzák a veleszületett genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei valamint a környezeti hatások.

Az óvodás gyermeknek életkori sajátosságai és egyéni igényei alapján testi és lelki szükségletei vannak. Testi szükségletei a gondozás, a táplálkozás, a tisztálkodás, az öltözködés, a mozgás, a pihenés. Lelki szükségletei a szeretet, az érzelmi biztonság, a türelem, a megértés, az elfogadás, a tisztelet. Az óvoda kerüli a nemi sztereotípiák erősítését.

Jellemzője a sokirányú érdeklődés a környező világ megismerésére. Nagy mozgásigénye kielégítése során fejlődik érzékelése, észlelése, akarat tulajdonsága, szociális képessége. Alapvető tevékenysége a játék, mely sokoldalú tapasztalást biztosít számára, fejlődik anyanyelvi kultúrája.

A Gézengúz Óvodában a Pedagógiai Program megvalósításával az óvodáskor végére olyan gyermekeket kívánunk nevelni, akikre jellemző:

- az összerendezett, harmonikus mozgás
- a nyitott érdeklődés
- a differenciált érzékelés és észlelés
- a kialakult testséma, én tudat és téri tájékozottság
- a tanulás alapját képező szándékos figyelem, feladatértés, feladattartás, és feladattudat
- együttműködés a társakkal, felnőttekkel.

Óvodakép:

A gyermeki tulajdonságok, készségek és képességek alakítása optimális feltételekkel, vidám, boldog, örömteli, szabad, játékos, bizalmas óvodai életben valósulhat meg, minden esetben igazodva a gyermek személyiségéhez, szükségleteihez, képességeihez.

Az óvoda három főszereplője, a gyermek, az óvodapedagógus, a szülő.

Az óvoda kiegészíti a család nevelési feladatainak ellátását. Óvodánk nyitott a szülők számára, betekintést nyerhetnek gyermekeik óvodai életébe, szülői értekezletek, fogadó órák, befogadás, közös programok, nyílt ünnepek alkalmával.

A Gézengúz Óvodában dolgozó óvodapedagógusok és alkalmazotti közösség tagjai is megtalálják az óvodások fejlesztésének szépségét, egyediségét, valóra tudják váltani emberi és pedagógiai törekvéseiket, és átlátják a nevelés távlati céljait is. Nevelőtestületünk szakmai tudására, saját emberi erőforrására, adottságára, végzettségére támaszkodva, a mai kor társadalmi igényeinek megfelelően korszerű, a nevelés távlatait is figyelembe vevő óvodai nevelőmunkát végez.

Óvodánk az Alapító Okiratában és az Országos Óvodai Alapprogramban meghatározott alapvető óvodai funkciók ellátását valósítja meg, melyek a következők:

- óvó - védő
- szociális
- nevelő és személyiségfejlesztő.

Az óvoda közvetlenül segíti az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Ez alapján az óvoda gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkörről, sokszínű, életkor specifikus tevékenységekről, kiemelten a játéktevékenységre.

Segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Migráns, nemzetiségi gyermekek nevelése esetén biztosítja az önazonosság megőrzését és ápolását, nyelvi nevelését, multikulturális nevelésen alapuló integrációját.

A mi óvodánkat elhagyó gyermek

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A fejlődés folyamat jellegű, amely a gyermek óvodába fogadásával kezdődik. A 3-7 éves életszakasz feladatainak megoldása az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyermekek ismeretében történik úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

Testi (biológiai, szomatikus) érettség:

A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Lelki (pszichés) működések érettsége:

A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés. Megnö a megőrzés időtartalma, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztás és átvitele.
- A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ. Különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek), végig tudja hallgatni és megérteni mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat, ismeri, és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Szociális érettség:

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre a felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásában, feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

V. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül:

1. Az egészséges életmód alakítása
2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés területei:

- Gondozás
- Testi nevelés
- Pihenés-és alvás
- Egészségvédelem-edzés – óvása, megőrzése
- Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- A bántalmazás, erőszak megelőzése
- Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- Mozgásfejlesztés

Gondozás

A gondozás óvodánkban a nevelés egyik alapvető tevékenysége. A kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, mely hozzájárul növekedéséhez, fejlődéséhez, egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, egészséges életmódjának kialakulásához, s alappillére a nevelési hatások kedvező érvényesülésének. A gyermekek fejlődése egyrészt biológiailag meghatározott módon, másrészt külső hatások által, mint a környezeti tényezők meg végbe. Utóbbi alakításában, biztosításában igen nagy szerepe van óvodánkknak, hisz igen sok

kisgyermeknél tapasztalható, hogy a családi környezet vagy csak a legszükségesebb módon, vagy még annyira sem biztosítja az egészséges életmódhoz szükséges alapvető környezeti háttérrel.

Óvodánkban a gyermekek a családból és egyre többen a bölcsödéből érkeznek, mégis nagy gondot kell fordítanunk az átmenet, a beilleszkedés (befogadás) nehézségeinek kiküszöbölésére.

Az átmenet, a fokozatos befogadás, a nevelők törődő, segítőkész, tapintatos, türelmes magatartása ezt nagyban elősegítik. Hozzánk a gyermek szülővel együtt érkezik, együtt fedezhetik fel a leendő csoportszoba érdekességeit, az óvoda helyiségeit, és az udvari játékok kipróbálásában is segítségére lehet a szülő. A gyermekek személyes tárgyait is magukkal hozhatják, amíg annak szükségét érzik.

Az egészséges személyiségfejlődés, a gondozás feltétele az alapja is egyben a gyermek-felnőtt pozitív kapcsolata.

A nyugodt, biztonságos légkör megteremtése is a felnőtt óvodai közösség feladata, így nyílik lehetősége a gondozási teendők kulturális tartalmának közvetítésére (pl. váljon igényükké a testi, egészségügyi szokások, - tiszta, esztétikus, rendezett megjelenés és környezet, - a kulturált étkezés).

Ösztönözzük, és segítjük a gyermeket abban, hogy szükségletei kielégítését szolgáló teendőiket közösen, a nevelővel együttműködve, később azonban egyre önállóbban végezzék. A felnőtt testközelsége is igen fontos. Ez a kontaktus nem csak a simogatásban, ölelésben nyilvánul meg, hanem tudja a gyermek, hogy bármikor kérhet segítséget, ha szükségét érzi (pl. cipőfűző bekötésénél, sapka megkötésénél).

A felnőtt (szülő, óvónő, dajka) gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek nagy része óvodáskor végére szükségletté válik.

Az óvónő a gyermek eredményes gondozása érdekében is szorosan együttműködik a családdal. Megismerteti a szülővel (év eleji szülői értekezleten) az adott csoportra vonatkozó gondozási teendőkkel, kapcsolatos feladatokkal, így támogatva egymást az eredmény hatékonyabb elérésében.

Kiemelt feladataink a kulturált étkezési szokások kialakítása és a kulturált környezet megteremtése. A tízórai, ebéd, uzsonna minden nap közel azonos időben történik.

Kiemelt figyelmet igényel a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só-és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.

A zökkenőmentes étkezések lebonyolítása érdekében a dajka segítséget nyújt. Figyelembe vesszük a gyermekek étkezési szokásait, nem kényszerítjük a feltálatl étel elfogyasztására, csak felkínáljuk, nem sürgetjük őket. Az egy asztalnál ülők halk, csendes beszéde megengedett. Az óvodai étlapot kifüggesztjük az óvodai falújságra, és feltesszük honlapunkra is, www.gezungazkelebia.hu, hogy a szülők ennek megfelelően egészíthessék ki otthon a gyermek étkezését.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- Felismerik a tisztálkodás szükségességét, igényesek saját külsejükre
- Önállóak a testápolási tevékenységekben, testi szükségleteiket szándékosan irányítani képesek. (biológiai késleltetésre is képesek)
- Tisztálkodási eszközöket rendben tartják, helyükre teszik
- A zsebkendőt önállóan használják
- Megfelelő sorrendben, önállóan öltöznek, vetkőznek, gombolkoznak, cipőt kötnek
- Holmijukat hajtogatják, rendben tartják
- A kulturált étkezés szokásait ismerik, alkalmazzák, esztétikusan terítenek
- Az ételt elveszik, a folyadékot kitöltik, önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak
- Az evőeszközöket, szalvétát helyesen használják
- Ismerik az időjárás, öltözködés, táplálkozás és egészségvédelem elemi összefüggéseit
- Teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként végzik az önkiszolgálást, környezetükben igyekeznek rendet tartani
- Társaiknak, felnőtteknek segítséget nyújtanak, alkalmi megbízásokat önállóan végeznek.

Testi nevelés

A gyermek testi szükségleteinek (egészséges táplálkozás, levegőzés, pihenés), természetes mozgásigényének kielégítése, a gyermek egészségének, testi épségének védelme, edzése a célunk e területen.

Feladatunk: optimális feltételek megteremtése, játszóhelyek, játéktér, játékeszközök biztosításával.

- A természetes mozgásigény kielégítésének a helyszíne leginkább az udvar. Az egészséges környezet tárgyi feltételei közé tartozik az óvoda udvara is.

Ez az egészséges életmódra nevelés egyik színtere is. Kialakításánál (mely folyamatos fejlesztést igényel), felszerelésénél arra törekedtünk- s ez további célunk is-, hogy az óvodások sokféle tevékenységét szolgálja minden évszakban. Nyáron az udvarnak hatalmas árnyékos, ám napos része is van. A napfürdőzés, pihenés helye pihenőpadokkal, plédekkel megoldott.

Fejlesztési céljaink között szerepel egy levegőztető terasz kialakítása, mely az óvoda több csoportjának is lehetőséget teremtene a csendes, esős napokon a kint létre.

- A különböző mozgásformák (pl. mászás, csúszás) sokszori gyakorlásával, mozgásokhoz kapcsolódó szabályok megtanulásával egyre biztonságosabban használják a szereket, eszközöket egyre jobban eligazodnak térben, s ez által a baleseteket is jobban megelőzhetjük.
- Az udvaron gondosan rendben tartott homokozó a gyermekek egyik legkedveltebb játszóhelye tavasztól ősziig. Itt folyamatosan pótoljuk a homokozó játékokat, amelyeket késő ősszel letisztítva, raktárban helyezünk el. A homokozóban kreatív módon újabb és újabb ötletek kipróbálására van lehetőség.
- Mozgásigényük kielégítése érdekében gyakran szervezünk különböző mozgásos szabályjátékokat, futó- és fogójátékokat.
- Ha az időjárás engedi dalos játékok gyakorlására, eljátszására is lehetőséget adunk az udvaron.
- Jó idő esetén a frissítő tornát, a mindennapos testnevelést is az udvaron tartjuk. Kisebb betonos rész a krétarajz színtere.
- A mozgásfejlesztő játékeszközeink esztétikusak, a gyermekek életkori igényeiknek, testméreteinek megfelelőek, de fejlesztésre van szükség. A jelenlegi gyermeklétszámhoz képest kevésnek találjuk, s szeretnénk újakat, amelyek a meglévőkhöz képest másfajta mozgás kielégítésére is lehetőséget adnak.
- Egész évben biztonságos környezetben mozoghatnak a gyermekeink. A csendes elhúzóást, kisebb csoportokban történő játékot a babaház biztosítja, adunk teret az egymással játszani akaró gyermekek együttlétének, kisebb „kuckók” létrehozásával.

- Napirendünkben a szabadban való mozgásra nagy hangsúlyt fektetünk, kihasználjuk a falunkat körülvevő erdő közelségét.

Pihenés és alvás

Feltételei: tiszta, rendezett környezet, kényelmes fekvőhelyek, a pihenéshez szükséges személyes tárgyak, (egyéni eltéréseket figyelembe véve) nyugodt elalvást segítő légkör, mese, altatódal, vagy halk zene.

- A csoportszobát fektetés előtt alaposan kiszellőztetjük. Ha szükséges, a levegőcserét alvás közben kisebb-nagyobb ablaknyitással biztosítjuk.
- A gyerekek alvásszükséglet kielégítésének egy része az óvodára hárul. Ezért fontos a biztonságos szeretetteljes légkör megteremtésével a napi szükségletnek megfelelő pihenés biztosítása.
- A gyerekeknek az általános alvásigényen belül egyenként más-más lehet az alvásszükséglete. Az aludni nem tudó gyermekek csendesen pihennek, szemüket nem muszáj becsukni, de elkülönített játszóhely kialakítására nincs lehetőség alvásidő alatt.
- 3-6-7 éves korban rendkívüli jelentősége van a gyermek otthoni, éjszakai alvásbiztosításának, az este megfelelő időben történő lefektetésnek. Sajnos gyakran tapasztaljuk, hogy fáradtan, kialvatlanul jönnek óvodába, elmesélik esti filmélményeiket, szülői értekezleten, fogadóórán igyekszünk meggyőzni a szülőket e helytelen szokásmódról, kérjük együttműködésüket az esti, legkésőbb 20 órai lefektetéshez. Tanácsokkal segítjük őket – ha kell megfelelő szakemberek bevonásával – e lelki nevelési feladatok ellátásához.

Egészségvédelem – edzés óvása, megőrzése

Célja: az egészséges életvitel igényének kialakítása. A gondozási, a testi nevelési és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása, a helyes életritmus megvalósítása elősegíti a gyermekek egészségének megóvását.

Fontosnak tartjuk, hogy óvónőink a gyerekek óvodában eltöltött idejét tudatosan és élettani szükségleteik figyelembevételével tervezzék. A napi életritmus rendszeresen megszokott

időben végzett tevékenysége visszahatna az életfolyamatokra, így kialakulnak az egészséges testi és szellemi fejlődés feltételei.

Nagy hangsúlyt fektetünk a higiénias szabályok betartására:

- ❖ Környezet tisztántartása
 - ❖ Fertőtlenítés
 - ❖ Portalanítás
 - ❖ Időjárásnak megfelelő réteges öltözködés
 - ❖ Napi tevékenység minél nagyobb részének szabad levegőn való megszervezése
 - ❖ Folyamatos levegőcsere
 - ❖ Sok zöld növény elhelyezése a csoportba
 - ❖ Só párologtató, levegőtisztító használata.
-
- A védőnő havonta, vagy szükség szerint fejtetvességi szűrést végez. A fogorvos ellenőrzi nagycsoportban a fogakat, akinél szükséges javasolja a rossz fogak ellátását.
 - Kiemelt feladatként kezeljük a gyermekek egészségi állapotát, s rendellenességekről a szülőket, illetve az óvoda orvosát azonnal tájékoztatjuk.
 - A gyermekek testi épségének védelme, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, a baleset – és betegségmegelőzés magában foglalja a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak ellenőrzését, és folyamatos karbantartását, a hibaforrások megszüntetését.
 - Egyik legfontosabb feladata az óvodapedagógusoknak e területen a gyermekek tevékenységének folyamatos figyelemmel kísérése, és a gyermekbalesetek megelőzése, azonban nevelésünkkel a gyermekekben is igyekszünk kialakítani saját testi épségük megőrzését, társaik testi épségének védelmét.
 - Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyermekek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. A szabadlevegőn való rendszeres tartózkodás növeli az ellenálló képességet. A mi óvodánkban, ha az időjárás engedi, délelőtt és délután is szabad levegőn tartózkodhatunk, ám a kint töltött idő is rövidebb hidegebb időben.
 - A levegő, víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét. Figyelmet fordítunk egészségük óvására, a nap káros hatásainak kiküszöbölésére (árnyas helyek nyáron) naptejvel, napernyővel védjük bőrüket.

- Ívó kút az udvaron van, a gyermekek udvaron való tartózkodása közbeni víz igényük kielégítésére.

Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Alapelvek:

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára. Az óvodában a gyermek előtt dohányzó felnőtt nagyobb hatást gyakorol a gyermekre, mint egyéb szocializációs helyzet, ezért az óvoda dolgozói nagy felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért. Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

A dohányzás megelőzését szolgáló óvodai egészségnevelési program tevékenységei:

- Szabad beszélgetések : a beszélgetés kezdeményezője lehet az óvodapedagógus, de lehet maga gyermek is (valamely aktuális eseménnyel, élménnyel, filmjelenettel stb. kapcsolatosan). A szabad beszélgetésben kisebb, önkéntesen csatlakozó gyermekcsoport vehet részt beszámolóval, események értékelésével, képek nézegetésével, képkivágások gyűjtésével, diafilm-vetítéssel stb. párhuzamosan.

A szabad beszélgetések mellett a szabadidő kitöltésének (nevelési lehetőségének) egyik legjobb alkalmá: a mesélés. A dohányzást megelőző magatartásra nevelésnek is egyik eszköze az olyan mese, amely az állatvilághoz, a növények életéhez vagy a gyermeki élethez kapcsolja a nem-dohányzó magatartás szépségeit.

A bántalmazás, erőszak megelőzése

Alapelvek:

A WHO definíciója:

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére. Figyelembe kell venni ennek megítélésakor, hogy milyen mértékben adottak a feltételek a család rendelkezésére álló erőforrásai tekintetében. Minden olyan mulasztás vagy baj okozása, amely jelentősen árt a gyermek egészségének vagy lassítja, akadályozza szomatikus, mentális és érzelmi fejlődését.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset, stb.), amely a gyerek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.)

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszegyenítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek szem- és fültanúja más bántalmazásának. Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezhet.

Szexuális bántalmazás a gyermek bevonását jelenti olyan szexuális aktivitásba, amelyet a gyermek nem képes megérteni, felfogni, amelyhez nem tudhatja az érdemi beleegyezését adni, vagy amelyre a gyerek koránál, fejlettségi állapotánál fogva nem érett, továbbá amelyet tilt az adott társadalom/közösség jog- és szokásrendje, illetve az adott környezetben elfogadott tabuk. A szexuális visszaélés létrejöhet felnőtt és gyermek, vagy olyan korú gyermek és gyermek között, ahol a kapcsolat a kor és a fejlettség okán, a kapcsolat felelősségén, bizalmon vagy hatalmi helyzeten alapszik, és a tevékenység az agresszor szükségleteinek kielégítését, vagy megelégedettségét szolgálja. Ez magában foglalhatja, de nem feltétlenül korlátozódik:

- egy gyermek kényszerítése, vagy készítése bármilyen törvénytelen szexuális aktivitásra, a gyermek kizsákmányolása gyermekprostitúció, vagy más jogellenes szexuális aktivitás formájában, - a gyermek felhasználása és kizsákmányolása pornográf anyagok, videó felvételek,
- vagy előadások, megnyilvánulások formájában.

Különleges ellátást és kezelést igényel, ha *gyermek bántalmaz gyermeket*. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusos szokásos kezelésén túl - ismételten - fizikailag, lelkileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál. A probléma kezelésénél igen fontos, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget. Speciális terület a testvérbántalmazás, annak érzelmi vonatkozásai, indulati tartalma miatt. A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- Az óvoda ellátja a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat; felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását a Gyermekjóléti szolgálat segíti.
- A nevelési intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a Gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Ha a nevelési intézmény a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a Gyermekjóléti szolgálattól.

- A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor írásban tájékoztatni kell az óvodai szociális segítő személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Alapelvek:

Fontos, hogy rájöjjenek az óvodások, hogy egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkednek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében. Módszere a szerepjáték, mesélés, bábozás, könyv és képalbumok, társasjátékok, beszélgetés.

Általános előírások:

A gyermekekkel

- az óvodai nevelési év, valamint
- szükség szerint, a foglalkozás, kirándulás előtt.

Ismertetni kell a következő védő-óvó előírásokat

védő - óvó előírás:

- az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírás,
- a foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrások,
- a tilos és az elvárható magatartásforma meghatározása, ismertetése.

A védő - óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell ismertetni. Az ismertetés ténye és tartalma a csoportnaplóban kerül dokumentálásra.

Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ – ben kerültek rögzítésre. Elsősegély doboz a raktárban található.

Az óvoda berendezése, eszközei csak a baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki.

Mozgásfejlesztés

Célja:

- ❖ nagymozgások fejlesztése (pl. járás, futás)
- ❖ finommotorika fejlesztése (pl. gombolás, cipőfűző kötése)
- ❖ szem-kéz, szem-kéz-láb koordinációfejlesztés (pl. folyadéktöltés, fésülködés, virágöntözés).

A gyermekek mozgásigényének kielégítése napi feladatunk. Fejlesztését a frissítő torna, a testnevelési foglalkozások, a mindennapi tevékenységek (mozgásos) és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek szolgálják. biztonságos környezetben.

- Az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg igényük van. A változatos mozgásformákat egyénileg gyakorolják, mint bent, mint kint. Így gyűjtnek tapasztalatokat megismerve testrészeiket. Érzékszerveik működése finomodik. Tírányok fejlesztésére van lehetőségünk.
- Jól szervezett séták, kirándulások a mozgásigény kielégítését szolgálják, ám együttes élmény is a csoport számára. Az óvónő mindig tájékozódik előre a kirándulás helyét illetően, a kísérők legyenek mindvégig a gyerekek között, de felesleges korlátokat nem állítunk, az esetleges balesetveszélyekre felhívjuk a gyermek figyelmét. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásaink felelevenítjük. Szervezéskor figyelembe vesszük a fokozatosságot, a gyermekek életkorát, az időjárást.

2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A befogadás:

Cél:

Olyan módszerek eljárások alkalmazása, amelyek megkönnyítik a gyerekek alkalmazkodását a megváltozott körülményekhez, biztonságot, és nyugalmat ad.

Megkönnyíteni a szülőktől való elválást, biztosítani a folyamatosságot.

Megismertetni a gyerekeket új környezetükkel, eközben érzelmi bázist találjanak bennünk, óvónőkben.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Az óvodapedagógus feladatai:

A gyermekek érzelmi biztonságának kialakítása, folyamatos befogadás.

Az óvónők és szülők kapcsolatának kiépítése, az óvónő és gyermek érzelmi kapcsolatának megalapozása.

Az első szülői értekezlet keretében az óvoda napi életéről tájékoztatást ad a szülőknek, bemutatja az óvodai nevelés törekvéseit.

Megbeszéli az óvodakezdés ütemezését, ismerteti, hogy kit, mely napokon hoznak be először az óvodába. Megbeszéli az átadás, búcsúzás körülményeit is, ezzel a szülők előkészítő munkáját támogatja.

A csoportvezető párok közösen készülnek az új gyermekek fogadására: a csoportszobák berendezése, dekorálása, játékok előkészítése, óvodai jelek elkészítése, a környezeti feltételek biztosítása.

Először azoknak a szülőknek a gyerekeiket fogadjuk, akik munkahelyen dolgoznak, és utána folyamatosan, ahol a szülő nem dolgozik, vagy éppen gyes-en, gyed-en van.

A családi környezetből érkező gyerekek szüleinek az óvoda megismertetése különösen fontos, mert első alkalommal találkoznak a gyermek közösségben történő nevelésével.

A csoportokba már járó gyermekeket felkészíti az újonnan érkezők fogadására. Az óvoda vonzóvá tételével minden kisgyermekkel érezteti, hogy várta már, és örül az érkezésének. Kiemelt figyelmet fordít arra, hogy pozitív érzelmi hatások ériék őket már az előzetes óvodalátogatásuk során is. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze az első pillanattól. A „szülős beszoktatás” során a gyermek eddigi fejlődési jellemzőit megismeri a szülő tájékoztatása alapján. Az elválást megkönnyíti azzal, hogy itt maradhat a biztonságot nyújtó hozzátartozó, de maximum két hétig.

Szeretetteljes óvónői magatartással, fokozott törődéssel, az egyéni bánásmód érvényesítésével alakítja érzelmi kötődésüket. Engedi, hogy a gyerekek kedvenc játékaikat vagy a szívükhöz nőtt kedves holmit magukkal hozhassák, sajátos szokásaikat elfogadjuk.

Barátságának elfogadtatása által az óvodai élet megkedveltetésére törekszik. Közös játékokat, élményeket és tevékenységeket biztosít, amelyekben szívesen vesznek részt az új gyermekek is. Kooperatív magatartással a gyermekek beilleszkedő-, és alkalmazkodó készségét erősíti. Az egyes gyermekek szokásainak alakításával, érzelmi kötődéseknek segítségével a meghitt kapcsolatok kiépítésére törekszik.

Az óvodáskorú gyermek, sőt még az iskolába lépő gyermek jellemző sajátossága is a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott szereteteli légkör vegye körül.

Nevelésünk célja: érzelmi biztonságot nyújtó otthonos, kiegyensúlyozott, derűs, szeretetteljes légkörben- a családi nevelés kiegészítése, segítve a gyermek szocializációjának fejlődését, alapvető erkölcsi normák és tulajdonságok kialakulását, amelyek az együttéléshez szükségesek. A szociálisan hátrányos helyzetben levő gyermekek felzárkóztatása.

Feladataink:

1. Érzelmi biztonságot nyújtó környezetben a gyermek életrendjének és közös tevékenységeinek megszervezése, amelyben a társas kapcsolatok alakulnak. Az óvodai nevelésünk tegye vonzóvá az óvodai közösséget.
2. Szokás - és normarendszer kialakítása, amely a gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó, elősegítve a derűs, nyugodt, kiegyensúlyozott tevékeny óvodai élethez szükséges feltételeket.
3. Ismétlődő közös élményekre épülő közös tevékenységek szervezése, amely nevelésünk hagyományrendszerébe épül, és mélyíti az összetartozás élményét. Együttműködésre, kölcsönös tiszteletre nevel.
4. A gyermek elé olyan óvodai modell állítása, amely példaként szolgál, és közvetíti azon erkölcsi tulajdonságokat, amely az együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, a figyelmesség, a másáig iránti megértés kialakulását segíti a gyermekekben.

5. Társas kapcsolatok alakulásának segítése gyermek - gyermek, óvodapedagógus - gyermek, gyermek - dajka viszonylatban. Ezeket a kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
6. A gyermekcsoportokban kialakulnak az együttélés szabályai, amelyekhez igazodik az egyén. Alkalmak nyílnak az egymáshoz viszonyításra, amely szükséges a reális énkép kialakulásához, az én hatások megtapasztalásához. Az óvoda engedjen teret önkifejező és önérvényesítő törekvéseihez, segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését.
7. Lehetőség megteremtése arra, hogy a gyermek kielégítse természetes társas szükségleteit; a gyermeket arra neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól, s ezen különbözőségeket elfogadja, megértse, tisztelje (pl. vegyes csoport).
8. Az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése a gyermeki magatartása alakulása szempontjából modell értékű.
9. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus, stb.) közreműködésével.

Az értékelés és jutalmazás:

Cél:

- a gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

Az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza. Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás. Ezzel erősíti leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja ki a pozitív motivációkat.

A gyermekek szöveges, átfogó értékelését az óvodapedagógusok elvégzik évente minimum két alkalommal az oviKRÉTA területén., méréseik alapján. Elsődleges mérőeszköz a tudatos megfigyelés, és az 5 évesek esetében a DIFER alapmérés.

A gyermekek jutalmazásának elvei és formái: Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések, és kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kiemelt-megtisztelő

feladatadás, kedves tevékenység biztosítása. A jutalmazás mindig konkrét, a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású. Tárgyi jutalmazást nem alkalmaz.

A pedagógusok évente két alkalommal méréseket végeznek – a két mérés közötti időszak 6 hónap -, amit gyerekenként az oviKRÉTA felületén rögzítenek. Mérőeszközünk a rövid DIFER, középső csoport végén, és nagycsoportban 2 alkalommal.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- jól érzi magát az óvodában csoporttársaival, a csoportban dolgozó felnőttekkel.
- elfogadja és tiszteli a gyermekek különbözőségeit
- a csoport kialakult szokásrendszerét betartja
- önbizalma megfelelő
- feladat és szabálytudata kialakult
- konfliktushelyzetben társaival egyezkedik
- az udvariassági formák betartásával kommunikál
- tiszteli, becsüli szülőföldjét.

3. Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés

Cél:

Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismerkedése természeti és társadalmi környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban, fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességei. Mindez spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára - mint életkori sajátosságra -, kíváncsiságára, élményeire alapozva az egyéni sajátosságokat figyelembe véve cselekvésbe ágyazva történik. Cél az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv szeretetének, megbecsülésének kialakítása, továbbá a természetes beszéd és kommunikációs kedv ösztönzése, fenntartása.

Az óvodapedagógus feladatai:

Az értelmi képességek fejlesztésének feladatai:

- * érzékelés, észlelés,
- * emlékezet,
- * gondolkodás.
- * beszéd és kommunikáció-fejlesztés.

Minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít a gyermekeknek. Sokoldalúan fejleszti az auditív, vizuális, taktilis érzékelésre épülő képességeket. Lehetőséget teremt a dolgok, jelenségek természetes környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való megfigyelésére és gyakorlásra. Mivel 3-7 éves korban a vezető szerep a látásé, ezért a vizuális funkciók fejlődését fokozottan figyelemmel kíséri. Az önkéntelen figyelemtől és spontán emlékezettől a szándékos megfigyeléshez és emlékezetbe véséshez, majd felidézéséhez vezető utat sok játékos tevékenységgel segíti elő. Az emlékezet, szándékos figyelem terjedelmét növeli.

Fejleszti a képzeletet és fantáziát sok valós élmény nyújtásával, valamint meshallgatással, és játék biztosításával.

Az ingerek cselekvő és kísérletező jellegű feldolgozásával megalapozza a későbbi problémamegoldó gondolkodás kialakulásának feltételeit.

A problémák változatos megfogalmazásával az egyéni válasz keresésére ösztönöz, mellyel a szabad önkifejezés (a kreativitás: érzékenység, eredetiség, átdolgozás, könnyedség, hajlékonyság, kidolgozás) lehetőségét teremti meg.

Élmény gazdag környezetet teremt, anyanyelvi játékokat szervez, amelyekben:

- beszédszerve ügyesedik
- beszédkedve erősödik
- hallás, beszédhallása fejlődik
- auditív ritmusa és emlékezete bővül
- fonológiai kódoláshoz szükséges képességek megalapozódnak.
- állandó lehetőséget biztosít a kérdéseknek-válaszoknak.

A személyes példa, a helyes minta adása kiemelt jelentőségű.

Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlégtér kialakításával eléri, hogy a gyerekek szívesen és bátran beszélnek, kérdeznek a felnőttektől és társaiktól egyaránt.

A kommunikációs képességeiben lassan fejlődő gyermekeket szükség esetén logopédiai, pszichológiai szakemberhez irányítja.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Vannak elemi ismeretei az őt körülvevő világról, felismer összefüggéseket
- Probléma helyzetben törekszik a megoldás keresésére, szívesen kísérletezik
- Képes időrendiséget felállítani
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni
- Képről mondatokban beszél
- Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezi ki magát.
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Tud rövid történeteket, szöveget visszamondani
- Olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatainak érthető kifejezését
- Minden magán és mássalhangzót tisztán ejt.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

1. Játék

Cél:

Az örömteli játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiségfejlődésének, pszichikumának, kreativitásának, és a differenciált képességfejlesztésének megvalósulása.

Testi, szociális, értelmi és kommunikációs képességei, akarati tulajdonságai, érzelmi viszonyulásaik, szokásaik, viselkedésük, alkalmazkodó képességük fejlődése, mely során érvényesül a gyermekek szabadsága, önállósága. E gyermekkorban természetes módon kialakítható tulajdonságokkal a felnőtt életben is fontos vonások megalapozásának elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

Biztosítja a nyugodt, szabad játék feltételeit. A légkör kialakítása során vidám, nyugodt, barátságos, családias, elfogadó, felszabadult hangulatot teremt. A játéktémákat és azok tartalmát, a csoport összetételét és életkori arányait figyelembe véve alakítja ki a teremben az állandó és ideiglenes játszóhelyeket. Lehetőséget teremt a játék folyamatában a változtatásokra. A mozgásos és a nyugalmasabb játékok számára egyaránt biztosítja a játék tartalmának megfelelő teret, és „kuckókat”, hogy a játzócsoportok igényeik szerint elkülönülhessenek.

A napirend keretein belül biztosítja a hosszantartó és zavartalan játékidőt. Ezáltal lehetőséget nyújt az elmélyült játék kialakulására, a játéktémák kijátszására, a tartalmas alkotások létrehozására. Indokolatlanul nem szakítja félbe a játékidőt.

A tartalmas és fejlesztő játékeszközöket a csoportok összetételéhez és igényeihez mérten (a költségvetésben tervezettek szerint) pótolja, bővíti, cseréli, karbantartja. A gyermekek igényeinek megfigyelése, valamint a fejlesztő feladatok tervezése alapján a csoportonkénti átgondolásával választja ki a játékeszközöket. Az esztétikai és minőségi igény mellett a fejlesztő, motiváló hatást is figyelembe veszi. Biztosítja a különböző játékformák feltételeit: gyakorló-, szimbolikus-szerep, konstruáló, kreatív tevékenységet.

A játékszereket és eszközöket úgy helyezi el, hogy könnyen áttekinthetőek és elérhetőek legyenek a gyermekek számára, és keltse fel érdeklődésüket.

Jó szokásrendszer kialakításával, tapintatos, elfogadó nevelési stílusával megteremti a nyugodt, derűs, szeretetteljes, bizalmas hangulatot.

A játékkedv fokozása, a játéktémák bővítése, a tartalom mélyítése érdekében sokoldalú élmény- és tapasztalatszerzési lehetőségeket szervez, kihasználja az óvoda, a község, a környezet és a szülők kínálta lehetőségeket, sétákat, kirándulásokat.

A gyermekek óvodán kívüli, otthonról hozott tapasztalatait és élményeit is felhasználja a játék tartalmi gazdagítása érdekében.

Az együtt játszó gyermekek csoportjait figyelemmel kíséri, a baráti kapcsolatok alakulását segíti. A játék továbbfejlesztését technikai tanácsokkal, új eszközökkel színesíti. Szükség esetén (agresszió, szorongás) védelmet, biztonságot nyújt, segít feldolgozni az élményeket.

Csak akkor avatkozik be, ha pozitív fordulatot kell adni egy nem kívánatos viselkedési formának, vagy zavarják egymást, testi épségüket veszélyeztetik, ha a konfliktusokat a játszócsoport nem képes önállóan megoldani.

Indirekt irányítással, tudatos jelenléttel, támogató, serkentő magatartással biztosítja, hogy a gyermekek szabadon valósíthassák meg elgondolásaikat élményeik, érzelmeik, fantáziájuk szerint.

Játékfajták tartalma

3-4 éves korban

Gyakorló játék: valamilyen egyszerű mozgás ismételtetése. Jellemzője: ritmusság, esetleg előfordulhat a letapodás. Hangok, szótagok, szavak rövid dallamok, „halandzsa” szöveg ismételtetése útján válnak játékká. Általában a ritmus és a hozzá kapcsolódó mozgás a lényeges.

Szimbolikus szerepjáték: általában egyszerű, egyszeri cselekvést magába foglaló művelet, amelyben elsődleges tényező a szerep. A szerepjáték a gyakorló játék keretei között bontakozik ki.

Építő, konstruáló játék: az óvónőnek segíteni kell az összerakosgatás, szétszedés, szerkesztés, kirakás eredményességét, technikáját, s az ebből fakadó örömezt.

Szabályjáték: a mozgásos szabályjátékok jellemzik e korosztályt legfőképp. A szabályok egyszerűek legyenek, ugyanakkor a meghatározott célt bizonyos szabályok keretei között kell elérni /Pl. körjáték, testnevelési játékok, fogócska /

Értelmi képességeket fejlesztő játékok: egyszerű puzzle, kockakirakó, képszerűrakó. Mindenképp az értelmi erőket erősítve.

Barkácsolás: előkészítéseként készíthet az óvónő egyszerű játékot, vagy kiegészítőket. Az elromlott, elszakadt játékok javítását a gyerekek előtt végezze el, így ez a későbbiekben is természetes lesz a gyermekek számára.

Bábozás, dramatizálás: figyelmüket általában a bábu mozgása kelti fel, ujjbáb, fakanál, síkbáb, gyűszűbáb. Aktuális meséhez, szituációhoz a megfelelő kellékek biztosítottak. Az óvónő segít a szereplők kiválasztásában, a párbeszédben.

4-5 éves korban

Gyakorló játék: általában a konstrukciós és a szerepjáték elemeként jelenik meg, alárendelve az adott játékban megjelölt feladatoknak.

Szerepjáték: Kialakul a kisebb-nagyobb csoportban való együttjátékozás igénye. A gyerekek a magukra vállalt szerepeken keresztül ábrázolják a valóság számukra lényeges mozzanatait, elemeit. Az eszközökhöz való ragaszkodást felváltja a szerephez való kötődés. A szerepjátékozás témájának megfelelően képesek az egyszerűbb közös játékok megszervezésére, a szükséges játszószerkezték kiválasztására.

Barkácsolás: A gyermekek segítenek az óvónőnek a játékok megjavításában. Megbeszélnek közösen, hogy egy-egy játékhelyzetben mire van szükségük, bekapcsolódnak az elkészítésbe.

Építő, konstruáló játék: Gyakran szerepjátékhoz kapcsolódik, az élethelyzet reprodukálása közben építenek, szerkesztenek, vagy a létrehozott alkotás hatására képzelik bele magukat

élethelyzetekbe. Az építés, összerakás technikáját ebben az életkorban is az óvónő mutatja meg, de nem köti meg a gyermek fantáziáját, a megvalósulást a gyermekekre bízta.

Szabályjáték: Mozgásos szabályjátékok bővülnek, közösen öröködnék a szabályok betartása felett.

Értelmi képességeket fejlesztő szabályjátékok: egyszerű társasjátékok, logikai játékok, dominó stb. Fontos az óvónő „ellenőrzése”, a játékban való részvétele. Biztosnak kell lenni abban, hogy a gyermekek a megfelelő szabály szerint játsszák a játékot.

Dramatizálás, bábozás: a gyermekek kézméretének megfelelő bábok, paraván, jelmezek, szükséges kellékek álljanak rendelkezésre. A bábok figurái feleljenek meg a gyermekek élményeinek, kedvelt meséinek.

5-6-7 éves korban

Gyakorló játékok: a klasszikus értelemben vett gyakorlójáték ritkán jelenik meg, nem jellemzi ezt az életkort. De megjelenhet új játék tanulásánál, esetleg pihenésképpen.

Szerepjáték: kiteljesedésének időszaka. A gyermekek képesek megérteni játszótársaik elgondolását, logikáját. Tudniuk kell a szerepjáték szabályaihoz alkalmazkodni. Le kell tudni mondani egy-egy kedves játékszerről. Vállalni kell a számukra kevésbé érdekes szerepeket. Megfelelő tapasztalatok, élmények birtokában önállóak a játék előzetes közös tervezésében, a játékszerek, szerepek megválasztásában. A játszótársak - játzócsoporthoz tagjai között tartós és szoros kapcsolat alakul ki.

Konstruktív játék: elemeiből játékszereket is tudnak készíteni. A gyermekek mind igényesebbé válnak alkotásaikkal szemben. A fejlődést egyaránt jelzi a bonyolultabb alkotások létrehozása, az eredményességre való törekvés, az elképzelt modell egyre pontosabb megközelítésének igénye, a bonyolultabb játékelemek biztos kezelése, a szerepjátékkal való sokoldalú kapcsolat. Képesek a különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására is.

Szabályjáték: a bonyolultabb szabályjátékok megtanulására és gyakorlására is képesek, miközben azt nagy kedvvel, örömmel játsszák, egymást a szabályok betartására is figyelmeztetik.

Értelemfejlesztő szabályjáték: fejlődik logikus gondolkodásuk, értelmi erőik, az észlelés fejlesztése és a verbális fejlesztés is nagy hangsúlyt kap. A bonyolultabb társasjátékok előtérbe kerülnek.

A barkácsolás: a szerepjáték a bábozás természetes eszközévé válik. A létrehozott eszközt felhasználják az egyéb játékfajtákban. A gyermekek maguk is kezdeményezhetik a maguk által választott módon és eszközzel. Változatos tevékenykedtetésre kell alkalmat adni /ragasztás, tépés, hajtogatás, varrás, fonás, szögelés stb. /

Játék az óvoda udvarán

A szabadban is kedvező feltételeket teremtünk a játékhoz. Az udvaron nagyobb a hely a mozgásos játékokhoz, de itt is fontos, hogy legyen hely és lehetőség a nyugodtabb tevékenységhez is /Pl. ábrázoló tevékenység, barkácsolás stb. /

Megismertetjük őket az életkoruknak megfelelő szabályjátékokkal, amelyeket később önmaguktól is kezdeményezhetnek. Megfelelő eszközt, és ha szükséges, az irányítást biztosítjuk.

Nagy szerep jut a különböző méretű labdáknak, karikáknak, köteleknek, a homokozónak, mászókáknak. Az udvaron is érvényesül az óvónőnek az a feladata, hogy megmutassa, melyik játékkal, hogyan, hol lehet biztonságosan játszani.

Fejlesztés a játékban

Gyakorló játék:

mozgásos
manipulációs
verbális

A gyakorlójáték kiindulópontja a véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó siker, amely újra és újra ismétlésre készíti a gyermeket. Lényege valamilyen újszerű cselekvés ismétlése, amely örömet okoz.

Mozgásos gyakorlójáték fejlesztési lehetőségei: nagymozgások, bújás, mászás, ugrás, testrészek ismerete, adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzet gyakorlása.

Manipulációs gyakorlójáték fejlesztési lehetőségei: ismerkednek a körülöttünk levő világgal, a tárgyakkal, anyagok tulajdonságaival /felület, szín, forma, nagyság, szilárdság/, szem-kéz koordinációja, tépés, öntögetés, tárgyakhoz való viszony, bizonyos szempont szerint rakosgatás, vizuális ritmus.

Verbális gyakorlójáték fejlesztési lehetőségei: bátran beszéljenek, ritmusérzék fejlesztése, mozgás és tevékenység beszéddel való kíséréte.

Szimbolikus szerepjáték fejlesztési lehetőségei: szociális tanulás, erkölcsi értékek, együttélés szabályainak elsajátítása. Fejlődik a képzelet, az alkalmazkodó képesség, tolerancia, az önuralom, az empátia, a kommunikációs készség, a beszédkészség. Szerephez társuló mozdulataiban nagy mozgások és finommotorika egyaránt, s a szem-kéz koordináció.

Szabályjáték fejlesztési lehetőségei: szabálytudat alakulása, kitartás, kudarcűrész erősítése, indulatok fékezése. A gondolatok fejlesztésében a memória, a kombinációs készség a figyelem, az analízis-szintetizálás folyamata a számfogalom, a fogalmakkal való műveletek alakulása dominál.

Mozgásos szabályjáték fejlesztési lehetőségei: minden mozgásképességet erősítő, alakító fejlesztés.

Értelemfejlesztő szabályjáték fejlesztési lehetőségei: főként a felnőtt játéka a gyermekkel, amelyben játékkeretet keres a megismerő – kognitív – funkciók fejlesztéséhez, az ismeretek, fogalmak bővítéséhez. Verbális, vizuális és cselekvő formában, vagy ezek kombinációjában is megjelenhet. Lehet egyéni, mikro, és egész csoportot érintő. A játékos tanulás egy domináns formája.

Barkácsolás fejlesztési lehetőségei: tapasztalatszerzés anyagokról, eszközhasználatról, technikáról percepció, finommotorika, kombinatív készség, alaklítás, formaállandóság erősítése.

Bábozás fejlesztési lehetőségei: a gyermek belső világának legkifejezőbb eszköze, ezáltal feleleveníti tapasztalatait, elképzeléseit, szociális élményeit. Az önkifejezés, és önmegvalósítás egyik kiemelt eszköze. Emlékezet, képzelet, mozgás, beszéd-készség, kommunikatív készség fejlesztésének elősegítője.

Dramatizálás fejlesztési lehetőségei: saját vagy irodalmi élmények feldolgozása játékos kötött vagy kötetlen szövegű szituatív játékban. Feltétele az érzelmileg megalapozott élményhátter, a megfelelő kelléktár. Fejlesztés a beszéd-készség területén kiemelkedő szerepű.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén
--

- A játékban és a társas viselkedésben a normákat alapvető szabályokat betartják.
- Tartósan kialakul a kisebb-nagyobb csoportokban való együtt játszás igénye, tudnak egymáshoz, valamint a játék szabályaihoz alkalmazkodni.
- A nagyobb ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő szabályjátékok megtanulására is képesek.
- Alkotásaikat sok egyéni ötlet alapján hozzák létre, képesek a különféle anyagok kombinálására, bonyolult építmények készítésére.
- Általuk kedvelt mese, kitalált történet hozzájuk közelálló mozzanatait cselekményben, dramatizált szövegben, mozdulatokban, illetve bábok segítségével visszaadják.
- Tapasztalatok, élmények nyomán a gyermekek játékában dominánsá válik a szimbolikus szerepjáték.
- Formálódik erkölcsi ítéletalkotásuk, alakul illembeli viselkedésük, udvariasságuk.
- A siker újra-átélési vágya kitartásra ösztönzi.
- Megjelenik az együttérzés, kibékülés, vigasztalás, kivárás, engesztelés érzése.
- A gyermekek mozgáskészsége folyamatosan fejlődik, alakul térérzékelésük, szenzomotoros kézügyességük.
- Formálódik ízlésviláguk.

2. Verselés, mesélés

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvnek, értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekeknek.

A mese életkorban megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világgképének, visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és ehhez társuló ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világgképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

Cél: Az érthető, kifejező hatásos és meggyőző magyar beszéd készségének kialakítása, a nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, a nyelv hangzásával, dallamosságával, mondatszerkesztésével, biztonságos önkifejezés megalapozása, a korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával és az irodalmi érdeklődés felkeltésével.

- Az óvónő feladata, hogy megteremtse mindazon feltételeket, amelyeken keresztül a tevékenység nevelő hatása érvényesülhet.
- Az irodalmi anyagot úgy állítsa össze, hogy tartalmazzon mondókát, verset, mesét, elbeszélést, folytatásos történetet. A napi tevékenységek során többször is mondhat - a helyzethez illő – mondókát, rövid verset.
- 3-4 éves korban nagy jelentőségű a testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl a simogatók, tapsoltatók, lovagoltatók ritmusa, lüktetése.
- Az óvodapedagógus közvetítse a természeti környezetet megjelenítő irodalmi alkotásokat.
- Teremtse alkalmat arra, hogy a gyermekek eljátsszák, elmondják, elbábozzák kedvelt meséiket, verseiket, de adjon lehetőséget az általuk kitalált történetek elmondására is. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
- Az óvodai anyanyelvi, irodalmi nevelés /egymástól elválaszthatatlan / az óvodai élet egészét átható folyamat.
- Óvodánkban a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét

feldolgozó mondavilág elemei, meséi – a klasszikus és kortársirodalmi műveknek egyaránt helye van.

- A meséhez csend szükséges, amelyet pedagógiai tapintattal, a személyes kapcsolatokat erősítő érzelmi eszközökkel, a mesehallgatásra utaló ismétlődő szokásokkal teremtünk meg. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
- A nyugodt, biztonságot adó légkör, a gyermekek érdeklődésének érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődése, nyitottságának fenntartása elősegíti az átélést, az élmények maradandóságát.
- Egy-egy mesét hosszabb ideig mesélünk, ezzel is segítjük a történet, a szereplők elmélyült megismerését és előkészítjük a későbbi dramatizált megjelenítést is.
- Az irodalmi élményeket a zene, a mintázás, rajzolás, a játék, a mozgás, a hagyományok és szokások segítségével elmélyítik, így többféle módon átélt és kifejezett élmény részeseivé válnak.
- Egyszerű kellékeket használunk, a bábok tárháza egyre bővülő.
- A mesekönyvek sokféleségéből a gyermekek szabadon választhatnak.
- Óvodánkban a nagyobb gyermekek rendszeres könyvtárlátogatása, a könyvtári foglalkozások az irodalom iránti érdeklődés, az olvasóvá való nevelés fontos eszköze.
- A szülő figyelmét ráirányítjuk a rendszeres mesélés, a beszélgetés, könyvtárba járás fontosságára.
- A mese –képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A beszédképesség fejlesztése:

A mese, vers, bábozás, dramatizálás a nyelvi képességek fejlesztésének hatékony eszközei, hozzájárulnak a tiszta beszédhallás, helyes ejtés, nyelvtanilag megfelelő beszéd kialakulásához. E folyamatban fontos szerepet tölt be a felnőttek beszédviselkedése.

A versek, mesék sokszínűsége lehetőséget nyújt új fogalmak megismerésére, megértésére.

A fogalmak tartalommal való feltöltése által gyarapodik a gyermekek aktív és passzív szókincese. A dramatizálás, bábozás a gyermeki szabad önkifejezés kibontakozásának színtere, alkalmat teremt az összefüggő beszéd és párbeszéd gyakorlására, a nyelvi emlékezet és gondolkodás fejlődésére.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén
--

- Az érthető, kifejező, hatásos és meggyőző beszédképességnek az alapjai kialakulnak
- Várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a mesehallgatás feltételeinek megteremtésében
- A magyar népmesei szófordulatok szókincsükbe beépülnek
- A metakommunikatív jelzéseket használják, a környezetükben élőkkel jól kommunikálnak
- Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, szándékos figyelmük fejlődik, beszédképességük, beszédkedvük erősödik
- Beszédfegyelmeük kialakul – egyéni eltérésekkel
- A dramatizáláshoz, bábozáshoz szükséges eszközöket önállóan használják, a szerepeket önállóan osztják fel, a történeteket játékaikba is beleszövik
- A bábok, eszközök, díszletek elkészítésében esetenként vesznek részt.
- Önállóan mondanak hosszabb, több versszakos verseket, megjelenik a versek hangsúlyozása.
- Képesek önálló mesemondásra, próbálkozási lehetőséget teremtve számukra.
- Képesek megkezdett történet, mese folytatására, saját fantáziájukkal kiegészítve azt.

Ismerik a mesekönyvet, kialakul igényük a könyv tisztelete iránt, azokat szívesen a napi élet részeként használják, forgatják.

3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A tevékenység célja:

A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása. A zene, az éneklés megszerettetése. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerése, tovább élése.

Feladat:

A zenei anyagok életkornak megfelelő igényes összeállítása.

- Fontos a gyerekek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés nyújtson örömet a gyermeknek.
- A zenei nevelésnek a gyermeki élet egészét át kell hatnia.
- A zenei anyanyelv alapozása szoros kapcsolatban van a nyelv kifejező gyakorlásával.
- A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös ének, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökséget.
- Olyan szavakkal is találkozik a gyermek, amelyeket a hétköznapi beszédünkben már nem fedezhet fel, s ezek megértését a játékszituáció segíti.
- Igen jelentős, hogy a zenei képességgel párhuzamosan, gyermekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekeljenek.
- Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgál és semmi mással nem pótolható alapot ad a zenei készség és képesség fejlesztéséhez, és a zenei kreativitás alakításához. Elősegíti a gyermekek érzelmi fejlődését, a gátlások oldását, a zenei hallás, az éneklési készség elindítását.
- A gyermekek bontakozó zenei ízlését formálja, és egyben tovább mélyíti a felnőtt és gyermek közötti kapcsolatot a zenehallgatás is. Anyaga változatos, más- más gondolattársításra és érzelem átélésre ad alkalmat.
- Alapvető, hogy megfelelő légkör biztosítsa az érzelmi motiváltságot.
- A dalanyaggal egyenértékűek a mondókák. Különösen alkalmasak a ritmikus, szövegben ismétlődő beszédhangok pontos észlelésére, tiszta képzésére, a jó beszédritmus érzékelésére.

- A mondókák énekes játékok gyakorlása, ismétlése elősegíti a helyes artikuláció fejlődését.
- Az énekes játékokat kísérő zenei mozgás, koruknak megfelelő gyermek- illetve néptánc hozzájárul a mozgáskultúra gazdagodásához.
- A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Az énekléshez szorosan kapcsolódó készség és képesség fejlesztést meghatározó szempont az életkori sajátosságok és fejlettségi szint.

Fő területei:

hallásfejlesztés
ritmusérzék fejlesztés
mozgásfejlesztés

Hallásfejlesztés:

Elsődleges területe az éneklési készség fejlesztése. Az éneklési készség fejlesztése óvodánkban a gyermekek utánzási vágyán alapszik. Hallás után tanulják a dalokat, dalos játékokat. A gyakorlásnak, az ismétlésnek kiemelt szerepe van. Az éneklési készség fejlesztésénél fontosnak tartjuk a megfelelő hang terjedelmű dalok választását, a megfelelő hangmagasságban kezdett tiszta óvónői éneket. Ezzel szoros összefüggésben van az éneklési kedv felkeltése és ébrentartása. A megfelelő érzelmi alapozás a kezdőhang átvételét és a bátor, egyéni éneklés felvállalását is segíti.

A hallásészlelés fejlesztését célozza a környezet zörejeinek felismerése, egymás hangjának megismerése, melyből alakítható a magas és mély hangok, valamint a halk – hangos hangok felismerése.

A zenehallgatás elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását, az „igényes” zene felismerését.

Ritmusérzék – fejlesztés:

A magyar nyelv egyenletes lüktetésére alliteráló ritmusa az iskolai írás, olvasás tanulásánál igen meghatározó. Fontos, hogy az óvodában kialakítsuk a lüktetés érzékelését, és az óvodai évek végére a gyermekekben automatizáljuk azt. A lüktetés adja az alapot a további ritmusmotívumok elsajátításának, tempó különbségek érzékelésének. A ritmusérzék fejlesztése szorosan a mozgáshoz kapcsolódik, koordinálja azt.

Mozgásfejlesztés

A dalok, dalos játékok ritmusa, dallama spontán módon is mozgásra ösztönzi a gyermekeket. –A zenei tevékenységen belül a szép mozgás kialakítása szerves része a készség – képesség fejlesztésnek. Az egyenletes szép járás, a dalos játékok mozgássoraira alapozzák a későbbi tánclépéseket, egyedi formában segítik a mozgás összerendezettségének kialakulását.

Fontos kiemelni, hogy a zenéhez kapcsolódó mozgás, a közös játék érzelmi töltése igen erős, élménye semmi mással nem pótolható.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- Képesé válnak a zenei élmények befogadására.
- Kialakul a belső motiváció az éneklésre, zenélésre.
- Éneket, hangszereken előadott dalt figyelmesen hallgatnak.
- Egyénileg is szívesen énekelnek, képességeikhez mértén tisztán, megfelelő hangmagasságban és tempótartással.
- Ismernek hangszereket, azok hangját tudják azonosítani, sőt használják is őket / dobfélék, cintányér, triangulum stb. /
- Ismerik az egyenletes lüktetés és ritmus különbségét, képesek azokat visszaadni.
- Egymás hangját és környezetük hangjait felismerik.

- Játékos táncmozdulatokat, változatos térformákat ismernek és alkalmaznak.
- A zenei ízlésük a művek egyre szélesebb körű megismerésében az igényesség felé mutat.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermek ábrázolótevékenysége a vizuális nevelési lehetőségek egyik legfontosabb módja, az óvodai nevelés egészét áthatja.

Cél: A gyermeki élmény és fantázia világ gazdagításával a tér, forma, színeképzet, a képi gondolkodás, saját formanyelv, önkifejezés fejlődésének segítése. Az esztétikai érzékenység, szép iránti nyitottság és fogékonyság megalapozása. A vizuális észlelés, emlékezés, képzelet

pontosabbá, könnyebbé tétele. Az ábrázoló tevékenység célja nem maga a tevékenység során létrejövő bármiféle alkotás, hanem maga az örömteli cselekvés.

- A gyermeki ábrázolás során a világról szerzett ismereteit érzékletes képi úttal rögzíti. Az ábrázolás a gyermek első „alkotótevékenysége”, mely örömteli cselekvés.
- Az ábrázolás által fejlődik látó gondolkodása, esztétikai érzéke, szemének és kezének mozgása koordinálódik. Fejlődik látása és ezzel együtt térbeli tájékozódó képessége.
- A gyermek által alkotott minden építmény, tárgy vagy rajz információkat hordoz a gyermek belső világáról. Ezt úgy fogjuk fel, mint személyiségük egy-egy kivetített darabját, amelyben érzelmeik, vágyaik, szorongásaik, örömeik, fantázia és élményviláguk, képzeleteik, fogalmaik fejlődnek ki.
- A tevékenységre jellemző a komplexitás, amely megnyilvánul egyrészt abban, hogy összefonódik az esztétikai, vizuális, technikai, értelmi, testi nevelés, másrészt kifejezésre jut, hogy egy-egy tevékenységhez több formával kapcsolódnak, többféle technikai megoldást is alkalmaznak.
- A gyermek spontaneitásából adódóan könnyen felébreszthető alkotókedve, ezáltal lehet fokozatosan kibontakoztatni a vizuális esztétikai alkotóképességet, kerülve minden direkt hatást. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
- A gyermekek nagy többségénél már az óvodában kialakul egy csak rá jellemző képi kifejezőmód, vizuális nyelv. A vizuális nyelv aktivizálja a gyermek érdeklődését, erőteljesen hat értelmi működésére.
- Szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.
- Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Feladat:

- ❖ a feltételek megteremtése a tevékenységhez, tárgyi és hangulati anyagok, eszközök használata

- ❖ a vizuális tevékenység iránti vágy felkeltése, mozgással, cselekedtetéssel, vizuális élmények biztosításával.
- ❖ az ábrázoló képességek fejlesztése
- ❖ kezdeményező, kreatív magatartás kifejlődésének segítése
- ❖ különböző anyagokkal, eszközökkel a rajzolás, mintázás és a kézimunka technikai alapelemeivel és eljárásaival való megismertetés
- ❖ az ábrázolási tevékenységben lassan fejlődő (diszgráfia tüneteit mutató) gyermekek egyéni fejlesztése, folyamatos jelzés a szakember felé
- ❖ önértékelésre, egymás munkájának megbecsülésére nevelés
- ❖ az iskolakezdéshez fontos, hogy kialakuljon a finom-motorikus koordináció, a vizuális észlelés, megfigyelés, emlékezet megfelelő fejlettsége, mely egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

A tevékenység feltételei:

- ❖ óvónői felkészültség
- ❖ tárgyi feltételek /hely, idő, eszköz /

Óvónői felkészültség és feladatok:

- Fontos, hogy az óvónő olyan alkotófantáziával rendelkezzen, amely az ábrázolás és kézimunka feladataink sikeres megoldásához vezet.
- Ahhoz, hogy céljaink megvalósuljanak e téren, pedagógiai önállóságra, kreativitásra hajlamos óvónői személyiség szükséges.
- Az óvónő az alkotó gyermeket kísérelje figyelemmel, mutassa be az eszközök használatát, a helyes ülést, testtartást, segítse felidézni a közös megfigyeléseket, egyéni élményeket, ösztönözze a képzelet működésére.
- A tevékenység légköre oldott, érzelmi telítettséget biztosító, amelyben a gyermek egyéni élményeinek, elképzeléseinek tág teret kell biztosítani.
- Próbálja kialakítani az esztétikum iránti érzékenység és értékelő képesség kialakítását, nézegettesen népművészeti- és műalkotásokat, hogy megláttassa bennük a szépet, az érdeklődését keltse fel a művek iránt.
- Neveljen az óvónő önértékelésre, mások munkájának megbecsülésére.

- Igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Az óvodásoknak kiírt rajzpályázatokat figyelemmel kísérjük, a vállalkozó szellemű gyermekek munkáit rendszeresen elküldjük.

Tárgyi feltételek:

- A spontán ábrázolás lehetősége egész nap folyamán esztétikus és választékos eszközkinálattal a gyermekek rendelkezésére áll.
- Ehhez nyugodt körülményeket /megfelelő nagyságú helyet és időt / biztosítunk teremben és a szabadban egyaránt.
- Az ábrázoló tevékenység állandó helyét úgy alakítottuk ki a csoportban, hogy természetes fény érje a munkaterületet, s könnyen elérhető legyen az eszközöket tároló polc.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén
--

- Fokozott önállósággal használják a megismert technikákat, eljárásokat, eszközöket.
- Képalakításban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, megfigyeléseiket, elképzeléseiket.
- Alkotásukra, emberábrázolásukra részletező formagazdagság jellemző.
- Plasztikai munkáik változatosak, egyéniak.
- Építésben, téralakításban ötletesek, együtt tudnak működni.
- A színeket ismerik, kedvenc színeket alkalmazzák.
- Saját-és közösen készített kompozíciókról, műalkotásokról beszélnek, véleményt nyilvánítanak.
- Ismerik a síkbeli és térbeli irányokat. Képesek ezek helyes használatára, megfelelő megnevezésükre.

5. Mozgás

A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Miközben mozog a gyermek, tapasztalatokat gyűjt, fejlődik csont és izomrendszere, alakulnak mozgáskoordinációi, testi képességei, pontosabbak, önállóbbak, finomabbak lesznek mozdulatai. Egyre többféle mozgást képes elvégezni, egyre több készsége, szokása alakul, egyre inkább képessé válik mozgásának, viselkedésének tudatos irányítására.

Programunkban az egészségfejlesztő testmozgást igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti.

Az egészségfejlesztő testmozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely, helyzetváltóztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyet sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítjuk a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Feladata:

- ❖ A gyermek mozgáskedvének, a mozgás szeretetének megőrzése,
- ❖ A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása,
- ❖ A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése,
- ❖ A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása
- ❖ A mozgáson keresztül az értelmi és szociális képességek fejlesztése
- ❖ Az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján teremben vagy szabad levegőn, eszközzel vagy eszköz nélkül a tornára, játékos nagymozgásokra, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységekre.

Egészségfejlesztő testmozgás alapelvei:

Az egészséges, fejlesztő testmozgás fontos része, de nem egésze a testedzés és a sporttevékenység. Ezen egészségfejlesztő testmozgások a mindennapi életünk részei legyenek, és ezen mozgások rendszeres, kellő ideig tartó tudatos végzése jelenti valójában a fizikailag aktív életvitel alapját minden gyermek számára.

Az óvodáskor a természetes mozgáskészségek (alapkészségek) tanulásának, fejlődésének, formálódásának időszaka.

- Fel kell ismerni a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, s differenciáltan egyénileg fejleszteni, annak érdekében, hogy a gyermek képességei optimálisan fejlődjenek.
- Biztosítani kell minden gyermek számára a sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási lehetőséget az óvodai élet minden területén, ezen belül is fokozottan figyelembe kell venni az irányított testnevelésben
- Törekedni kell a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására

Az egészségfejlesztő testmozgás területei:

- mozgással tanulás komplexitása
- irányított mozgástanulás, pszichomotoros fejlesztés
- spontán a szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenység

Mozgással tanulás komplexitás:

Bármely óvodai tevékenységi terület, mozgáson keresztüli feldolgozása

Irányított mozgástanulás, pszichomotoros fejlesztés:

Az óvodai testnevelés, mozgásfejlesztés irányított tevékenysége során kiváló lehetőség kínálkozik, hogy a pszichomotoros fejlesztéssel párhuzamosan valósuljon meg az érzelmi és kognitív fejlesztés, valamint a szociális kompetencia. Ha kellő mennyiségű időt, eszközt és lehetőséget kínálunk a gyermekek számára, akkor kiválóan fejlődhetnek mozgáskészségeik, vagyis „mozgásügyesebbé” válhatnak.

Az irányított mindennapos testnevelés keretén belül nagyszerű lehetőség áll rendelkezésre a természetes mozgásokban mutatkozó lemaradások pótlására. Az élményorientált, sikerközpontú, esélyegyenlőségre törekvő testnevelés megvalósítása a cél.

Spontán, a szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenység:

A szabad játék az összes személyiségdimenzió fejlődését maga után vonja, mivel az önálló felfedezési tanulással, kísérletezéssel formálódó természetes mozgások fejlődése mellett a gyermek egész személyiségfejlődésével közvetlen kapcsolatban állnak. A gyermekek társas közegben játszanak, érzelmeket élnek át, megismerik önmagukat és fizikai határaikat. Önálló döntéseket hoznak, problémákat oldanak meg amely tényezők akaratlanul is a teljes személyiség fejlődését támogatják. Nagyon fontos, hogy az udvari szabad játékot állandóan kísérje figyelemmel az óvodapedagógus és aktívan segítse, biztosítsa a „rászoruló” gyerekeket az eszközökön történő mozgásban. Kezdeményezzen, tervezzen, tegyen egyéni mozgásfejlesztési javaslatokat, melyekben a szülők is részt tudnak venni.

Mivel a gyermekek mozgásigénye eltérő fontos, hogy az aktívabb mozgást és a nyugodtabb tevékenységet kedvelő gyermekek is megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást. A cél az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet. Fontos, hogy felkeltsük, fenntartsuk a gyermekek mozgáskedvét, megszerettessük a mozgást. Lényeges a motiváció, a körülmények megteremtése, szabályok kialakítása, a pozitív megerősítés. Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál szem előtt tartjuk a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét.

Egészségfejlesztő testmozgás tartalmi feldolgozása

A 3-4 évesek kiemelt feladata a nagymozgások fejlesztése. Földközelen, biztonságban mozognak, kedvelt forma a kúszás, csúszás, mászás, mely erősíti a törzs izmait. A járás, futás sávokban vagy emelt felületeken az egyensúlyérzékletet fejleszti. A függések gyakorlása a kar és kéz erejének erősítését és újabb testhelyzet megtanulását szolgálják.

Természetes módon ismerkednek a test részeivel, azok funkcióival, így:

- testrészek ismeretét célzó gyakorlatok végzése
- tárgyhoz viszonyított testhelyzetek gyakorlása.

A mindennapos testnevelés alkalmával a mozgás megszerettetése, az önbizalom, biztonság megteremtése a cél. Az aktívabb mozgást és a nyugodt tevékenységet kedvelő gyermekek megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni, és lassan elsajátítják azokat az alapvető szabályokat, amelyek betartása a biztonságos mozgáshoz elengedhetetlen.

A 4-5 évesek kiemelt feladata a testséma fejlesztés. A test részeinek megismerése, mozgatása, megérintése, behatárolása és megnevezése.

A nagymozgások kibővülnek az ugrásokkal, bukfencekkel.

Az önfegyelem a testkontroll erősödésével fejlődik. Az ügyesség alakulásával az egyre jobb eredmény elérésére törő belső motiváció megnő.

Nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A koordináció fejlesztését szolgálják a célba dobó játékok, ugróiskola, ugráló kötelezés, barkácsoló tevékenység is. Az egyensúly fejlesztésére a szabad játékban a különböző hinták, libikókák, a füles labda, a lépegető alkalmasak.

Az 5-6 7 éves korban megtanult irányokat képesek a tér tárgyaira, irányaira vetíteni, a finommotorika fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni.

A nagymozgások egyre koordináltabbak, precízebbek. A finomabb, apróbb mozdulatok elvégzése segíti a nagymozgások tökéletesítését. Futás közben a gyorsaságra is képesek koncentrálni.

Az eszközök fogása, tartása, támaszgyakorlatok segítik a kéz fogóizmainak erősítését.

A testi kondíciók, az erőnlét, az ügyesség és a terhelhetőség nő.

6. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermeki megismerés alapja óvodás korban a folyamatos érzékelés, tapasztalás, cselekvés.

Célja:

- A természet szeretetére, a természetvédelemre nevelés, a természet közeli étellel való megismertetés, az összefüggések felismertetése, az ember felelősségének éreztetése a természeti és társadalmi környezet megóvása szempontjából.
- Erősödjön pozitív érzelmi viszonyuk a nemzeti értékekhez (népi és családi hagyományok, a szülőföld, a természet szeretete, védelmének igénye, a környezettudatos magatartás).

Feladata:

- A gyermekek szerezzenek minél több tapasztalatot az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetről, életkoruknak megfelelő szinten.
- Teljes biztonsággal igazodjanak el környezetükben.
- Fedezzék fel a körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit.
- Szerezzenek a megismerési feladatban matematikai tapasztalatokat, melynek alapján matematikai fogalmaik kialakulnak, és azokat tevékenységeikben alkalmazza. Ismerjék fel a mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat; alakuljon ítélőképességük, fejlődjön tér-, sík-, és mennyiségi szemléletük.
- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a táj, a helyi hagyományok értékeit.
- Akkor a leghatékonyabb az ismeretek átadása, ha a gyermeknek minél sokoldalúbb tapasztalatszerzésre és élményszerű átélésre adunk lehetőséget.
- Felismeri saját testét, testrészeit, érzékszerveit, s azok funkciójait.
- Ismereteket gyűjt a környezetében élő emberek munkájáról, munkájuk fontosságáról.
- Gyakorolja a gyalogos közlekedés szabályait a helyi viszonylatokba, ismerkedik a közlekedési eszközökkel.
- A beszélő környezet megteremtése, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, ösztönzése és a gyermeki kérdések támogatása.

- Olyan jeles napok, településünkhöz fűződő hagyományok, multikulturális elemek beépítése az óvodai életbe, amelyek érzelmileg gazdagítják gyermekeink óvodai életét, fejlesztik az erkölcsi tulajdonságaikat, megalapozza szokás és normarendszerüket.
- A szülők környezettudatos magatartásának befolyásolása, bevonásuk a környezet megfigyelésébe, átalakításába, gyűjtőmunkába bevonásuk.

A külső világ megismerésének környezet- és természetvédelmi feladatai:

A gyermekekben megalapozzuk a természet megismerésével a természet szeretetét, szépségét, védelmét, hogy később természetesen módon védje ezeket az értékeket.

A falusi környezetből adódóan nagyon fontos, hogy legyen érzelmekben gazdag közös élményük a természetjárásról, és figyelmüket az őket kísérő felnőttek ráirányítsák az erdő, a bokrok, a virágok szépségeire. Figyelmeztessék őket azokra a szabályokra, amelyekkel testi épségüket megvédhetik, és amelyekkel biztonságuk ebben a közegben is megvalósulhat (óvóvédő funkciók betartása séták alkalmával, naplóba bejegyezni hová, mikor és mennyien megyünk).

A megfigyelések alkalmával összehasonlítjuk környezetünk elemeit (rendezettség – tisztaság, rendezetlenség - elhanyagoltság).

Erősítjük bennük azt a magatartást, hogy a környezet növényeit ápolni, védeni kell ahhoz, hogy szépségükben megmaradjanak.

A környezetvédelem szerves része a környezetünkben élő állatok védelme, annak megtapasztalása, hogy az ember a felelős a sorsukért. A „nem szeretem állatok” – kígyó, béka – védelmének fontosságáról is szót ejtünk.

Célunk, hogy megismerjék azokat az állatokat, amelyek a falusi környezet közvetlen közelében együtt élnek az emberrel, a róluk való gondoskodás lehetséges módjait /etetés / a velük való bánásmódot /pld. a háziállat nem játékszer /.

Feladataink:

- szelektív hulladékgyűjtés
- a gyerekekkel beszélgetés arról, hogy miért kell kevesebb vizet és energiát fogyasztani.

A külső világ megismerésének tartalmi feldolgozása:

Úgy gondoljuk, hogy a külső világ megismerése az az óvodai tevékenység, amelyben a gyermekek eltérő képességei, ismeretei, szociális környezete miatt az egyéni haladás üteme nem korlátozódhat állandósult rendszerbe. A gyermekek különböző szinten vannak, amikor óvodába jönnek, s ennek megfelelően történik a fejlesztésük az óvodában. Az óvodai napok színességét, élménygazdagságát a spontaneitás, a gyermekek kíváncsiságából eredő változatosság jellemzi, és ezt csak oly mértékben kívánjuk befolyásolni, amennyire készségeik – képességeik fejlődéséhez, életkoruknak megfelelően szükséges.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tegye lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését
- Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában
- A fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, kialakítására
- Tegye alkalmassá a gyerekeket a megfigyelésre, elsősorban látni tanítsa meg őket
- Legyen lelkes, jó empátiás készségű, színes egyéniségű, hogy a cseperedő gyermekek megszeressék környezetüket, jól eligazodjanak benne, és a környezetét szerető és védő felnőtt válják belőlük.

Az óvodai nevelés alapelvei megerősítették azt a gondolkodási struktúrát, hogy a környező világ megismerését, annak matematikai összefüggésével együtt kezeljük. A komplexitást úgy tudjuk céljának megfelelően érvényesíteni, ha a feldolgozás során témavezető tevékenységeket határozunk meg, és mellé rendeljük a feldolgozás során a komplex elemeket. Középső és nagycsoportban a matematikai összefüggések és ismeretek az anyag és a gyermek fejlettségétől függően, önálló tevékenységben is szervezünk. Mennyiségi formaismeret, tér, sík, irányok megismertetése játékban, mikro csoportos formában megvalósítjuk.

A külső világ megismerésének esztétikai összefüggései

Az ábrázoló tevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újra alkotását teszi lehetővé a gyermek számára. Művei kifejezővé válnak, tükrözik ismereteiket, érzelmi megnyilvánulásait.

Az anyanyelv kifejező erejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, a biztonságos önkifejezés alapjait teremtjük meg.

A zenei anyanyelv alapozása szoros kapcsolatban van a nyelv kifejező gyakorlásával.

<h3>A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén</h3>

- Közvetlen környezetüket ismerik, biztonságban érzik abban magukat.
- Kérésre be tudnak mutatkozni, szüleik nevét, lakcímüket meg tudják mondani.
- Ismerik a környezetükben élő állatokat, növényeket, ismerik a róluk való gondoskodás menetét.
- Kialakult fogalomkörük van az emberek, állatok, növények világáról.
- Környezetükben lévő matematikai összefüggéseket felismernek, matematikai fogalmaik alapszinten a számosság tekintetében is kialakultak.
- Kialakult igényük az esztétikus természeti környezet megóvására.,
- Kérdésre bemutatkoznak, tudják lakáscímüket, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét.
- A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően felsorolják, ismerik funkciójukat.
- Ismerik a napszakokat.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.

7. Munka jellegű tevékenységek

A munka célra irányuló tevékenység, többnyire külső irányításra folyik, a gyermekektől belső figyelmet, kötelességvállalást és annak teljesítését igényli. Munkavégzés közben gyakorolják, és ezáltal pontosabbá válnak a különböző munkakészségek, fejlődik együttműködési készségük.

A tevékenység célja:

A gyermekek mindennapi munkálkodásuk közben egyre több információhoz és cselekvő tapasztalat birtokába jutnak, az őket körülvevő tárgyi világról, speciális ismereteket szereznek környezetükről is.

feladata:

Fejlődjön kitartásuk, felelősségérzetük, önértékelésük, természetes módon alakuljon szociális magatartásuk, társas kapcsolataik. Óvodás korban a játék által alakítjuk ki azokat a magatartási formákat, formáljuk azokat a tulajdonságokat, amelyekkel megalapozzuk a későbbi felnőtt életbe a munkához való viszonyt /Pl. manipulációs készség, megfigyelőképesség, céltudatosság, elmélyülés a tevékenységbe, felelősségérzet, probléma felismerése és önálló megoldó tevékenység, gondolkodás, szabályok betartása stb. /

A munka az életre való nevelés fontos része. A gyermeki munkát a jártasság és készség fokára kell emelni, akkor nevelő értékű, amikor a gyermek felismeri az indíték és az esemény közötti összefüggést. A munkára nevelés a szocializáló része, mert minden formája közösségért végzett tevékenység.

A tevékenységhez kapcsolódó, spontán beszédhelyzetekben megjelennek a különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánpótlásra készítés, kérés, köszönet, dicséret verbális kifejezései), a munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak.

A gyermek értékelése differenciáltan, konkrétan, reálisan, mindig önmagához mérten történik.

Munka jellegű tevékenységek az óvodában:

- ❖ önkiszolgálás,
- ❖ környezet rendjének megőrzése
- ❖ alkalomszerű munka
- ❖ naposi munka

Önkiszolgálás

Olyan gyermeki tevékenység, amely a természetes, mindennapi szükségleteinek önálló feladatok ellátását jelenti. Felnőtt segítségével ismerkednek az önkiszolgálás folyamataival, sorrendjével, s ezek a kialakult szokások adják az alapját a naposi munkának.

Az önkiszolgálás területei:

testápolás: a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozottságát, tisztasági igényük kialakulását szolgálja,

étkezés: az étkezés megszervezésének és a kulturált étkezési szokások elsajátítását szolgálja,

öltözködés: a rendezett külső megjelenés és a ruházat rendben tartására, óvására való nevelést szolgálja.

Környezet rendjének megőrzése

Mindazon gyermeki tevékenység, amely a gyermekeket közvetlenül körbe vevő környezet általuk is megvalósítható rendjének megőrzésére irányul: játékok, egyéb foglalkoztatási eszközök, bútorok rendezettsége.

Nevelésünk célja, hogy a rendezett környezet váljon igényükké és törekedjenek annak megtartására is.

Alkalomszerű munka

Apró megbízás jellegű tevékenység, amely a napi élet során folyamatosan jelentkezik.

Célja, hogy a feladat elvégzéséhez szükséges önállóság kialakuljon, erősödjön, nagyobb önállóságra tegyen szert.

Szikla-kertünkben elsősorban a virágok, a kerti - tóban a halak védelme, etetése nevelésünk célja.

Állatgondozásunk pedig abból áll, hogy télen rendszeres a madáretetők kihelyezése és folyamatos a feltöltése az udvaron.

Az udvaron - főleg az őszi évszakban – a levelek gereblyézése.

Naposi munka

Közösségi megbízatás, szoros velejárója a csoport életének. A naposság feladattudatot feltételez, figyelem-összpontosítást igényel. A naposi munkát középső csoportban vezetjük be és fokozatosan bővítjük. Elsősorban az étkezéseknél, később az eszközök előkészítésénél kap igen fontos szerepet.

A gyermeki munka feltételei:

Általános feltételként ki kell emelni a nyugodt légkört, a feladatok elvégzéséhez a megfelelő gyakorlási lehetőséget és a játékosságot.

Közvetlen feltételek:

- megfelelő munkaeszközök biztosítása, azok rendben tartása
- elegendő és életkoruknak megfelelő munkalehetőség biztosítása
- elegendő idő a munka elvégzésére
- megfelelő hely a munka elvégzésére
- biztonsági feltételek megteremtése, baleset, sérülés megelőzésére
- a tevékenység folyamatának ismertetése, segítségadás
- a tevékenység folyamatos értékelése.

Feladatok a munkára nevelés megvalósításához:

Az óvodában a munka egyik legfontosabb eleme az összehangolt közös cselekvés. Ez szükségessé teszi a gyermekekkel való folyamatos kommunikatív kapcsolatot, egyrészt társaik, másrészt az óvónő részéről. Az egyik legfontosabb feladat, hogy a gyermek, munka jellegű játékát komolyan vegye, és pedagógiai magatartásával úgy hasson, hogy a gyermekeknek a jó munka végzéséhez szükséges beállítódását, képességeik kibontakozását, érzelmeik alakulását minél inkább segítse.

- ❖ Az óvónő tanítsa meg a gyermeket a feladatok elvégzésére
- ❖ Az egyes munkafajták bevezetése fokozatosan történjen, a munkafogások bemutatása egyénenként történjen
- ❖ Önként – azaz örömmel és szívesen – végzett aktív tevékenység legyen

- ❖ A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze saját és mások elismerésére nevelés egyik formája
- ❖ Önálló munkavégzési lehetőség biztosítása
- ❖ Az óvónőtől tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel
- ❖ Maga az óvodapedagógus és a dajka természetes magatartásával mutasson mintát és viselkedésével, példaadásával jelezze elvárásait.

Kiemelt nevelési cél: az elvégzett munka megbecsülésére nevelés, mely a saját és társak, valamint a felnőttek viszonylatában is értendő.

A munkára nevelés kapcsán, elsősorban az önállóság és feladattudat alakulása miatt igen fontos a szülők tájékoztatása és megnyerése is. Ösztönözzük a szülőket, hogy a gyermekek otthon is gyakorolják az önkiszolgálást és a családért végezhető munkajellegű tevékenységeket.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén
--

- Az önkiszolgáló tevékenységet teljes önállósággal végzik.
- Környezetük rendjére, ezen belül saját holmijukra és azok rendezettségére figyelnek.
- Alkalmoszerű feladatokat szívesen vállalnak, azok elvégzésében önállóak.
- Segítenek társaiknak.
- Naposi teendőket szívesen vállalnak, az ezzel járó feladatokat pozitív értékelés hatására önállóan, igényesen végzik.

8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban.

Óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzás, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.

Az óvodai tanulás célja: az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Feladataink a gyermekek tanulásának irányítása során:

- ❖ a gyermekek ismereteinek tapasztalati megalapozása
- ❖ jártasságainak, készségeinek és képességeinek kialakítása és fejlesztése,
- ❖ a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak és ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése.
- ❖ Felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Ezen belül:

- ❖ egyre pontosabb, valóság-hű észlelés
- ❖ figyelemösszpontosításra való képesség
- ❖ valósághoz közelítő képzeleti működés
- ❖ problémamegoldó és kreatív gondolkodás.

Az óvodai tanulás feltétele: a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodánkban lehetséges tanulási formák:

- az utánzásos minta és a modellkövetéses magatartás is viselkedéstanulás , szokások alakítása
- a spontán játékos tapasztalatszerzés

- a **játékos**, cselekvéses tanulás
- gyermeki kérdésekre-válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás
- az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban megvalósuló tanulás.

A tanulás ebben az életkorban a gyermekek önkéntelen figyelmére, a cselekvésben való gondolkodására, az alkotó képzeletre épít, figyelembe véve a gyermekek önállósági vágyát, és játékosságát egyaránt. A keresés, kutatás közben jelentkező játékos elemek, a próbálgatás, a tévedés lehetősége /és feloldása / viszi előre a gyermeket, a helyzetmegoldásban, a problémamegoldásban, az ismeretszerzésben, a tanulás folyamán.

Az óvodai tanulás a gyermek kíváncsisági vágyára épített kell, hogy legyen, mely az óvodáskor végére belső motivációvá alakul. /A gyermekek átlagos fejlődési üteme mellett.

Fontos, hogy a gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, főként önkéntelen figyelmére, az óvodai és az óvodán kívül szerzett tapasztalataira építve irányítsuk a megismerést, a gondolkodásfejlesztés folyamatát. Sok-sok cselekvéssel, mozgással, tevékenykedtetéssel biztosítjuk a sokoldalú érzékelést.

Óvodánkban a tevékenység-aktivitás elvére építve foglalkozunk a gyermekekkel. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy fogja meg az eszközöket, manipuláljon a tárgyakkal, kóstolja meg a gyümölcsöt stb.

Ezt a kíváncsi cselekvő együttműködést, az erre való beállítottságot használjuk ki.

A fejlődést állandó folyamatnak tekintjük, ezért nem szabunk merev időbeli határokat. Az egyik gyermek az egyik területen, a másik más területen fejlődik gyorsabban. Nyilvánvalónak tartjuk, hogy minden gyermek a saját képességeinek fejlettségi szintjén érhet el eredményeket, teljesítheti a követelményeket.

Nevelőmunkánk és az ehhez kapcsolódó képességfejlesztő tendencia azt kívánja, hogy a tevékenységek láncolatában ne csupán a végeredmény legyen a fontos, hanem az, hogy a gyermekek az eredményhez hogyan jutnak el.

Az önállóság, az erkölcsi akarat tulajdonságok, éppen úgy, mint a képességek, akkor kapnak lehetőséget a fejlődéshez, ha a tanulási folyamatban létrejön a bizalomra, megértésre épülő kapcsolat az óvodapedagógus és a gyermek között. Arra törekszünk, hogy kialakuljon az a légkör, amelyben a gyermek minél természetesebben, szorongások nélkül és érdeklődéssel áthatottan fejt ki tevékenységét.

Óvónőink az ismeretszerzés folyamatában igazodnak a gyermek életkori és egyéni sajátosságaihoz. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

Törekszünk az ismeretszerzésben oly szükséges, a kisgyermeket jellemző érdeklődés, a kíváncsiság, a figyelem a gondolkodás örömeinek felkeltésére és ébrentartására.

Úgy gondoljuk, hogy az óvodás korosztály számára a kötetlenség a legalkalmasabb tevékenységi keret, melyben az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítja fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenykedtetés feltételrendszerét. Ez a tevékenykedtetési forma az óvodapedagógusainktól megkívánja, hogy ismereteit folyamatosan bővítse, valamint tudatosságot, önállóságot, nagyobb szervezési képességet és nagyfokú kreativitást kíván. Az óvónő által szervezett tevékenységi formák alkalmával a kisebb létszámból adódó nagyobb lehetőség nyílik az egyéni bánásmód és a differenciált foglalkoztatás megvalósítására, a gyermek fejlődési ütemének figyelembe vételére. A gyermek érdeklődése szerint az elkezdett tevékenységet másnap is folytathatja.

Kiscsoporttól kezdve nagy hangsúly fektetünk játékidőben, a kisebb csoportokban való tevékenykedtetésre - mint például ábrázoló tevékenység egyes munkafogásainak begyakorlása annak érdekében, hogy a középső csoport év végére, nagycsoportra kialakuljon a mikro csoportos (vizuális és a megismerő tevékenységekben) munkafogáshoz szükséges munkafegyelem, az önálló feladatvégzés képessége, hogy megszokják a halk beszédet, és szükség szerint a türelmes várakozást.

A választható, és felajánlott tevékenységek alapelve a játékoság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés, az ismereteket befogadó gyermek érdeklődésének maximális felkeltése. Szándékos figyelmet, kitartást, feladattudatot, feladattartást, az iskola megkezdéséhez szükséges magatartás erősítését is fontosnak tartjuk.

Amennyiben észrevesszük, hogy egy gyermek valamilyen területen lemaradt, úgy visszatérünk arra a szintre, amelyben még biztonságosan mozog, és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat juttatjuk el a következő szintre. Ezért kötetlen mikro csoportos, egyéni fejlődésre, fejlesztésre lehetőséget adó tanulási tevékenységet szervezünk számukra, azonos anyaggal egyénre szabott feladatokkal, módszerekkel (mozgásos, logikai, fejlesztőjátékok segítségével). A lemaradásokat korrigálni tudjuk úgy, hogy azok természetes módon fejlesszék a gyermekek képességeit. Erre szolgálnak az óvodánkba meglévő széles skálájú fejlesztőjátékok.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

1. Személyi feltételek:

Az óvoda arculatában meghatározó jelentőségűnek tekintjük dolgozóink felkészültségét, emberi értékeit.

A Pedagógiai Program megvalósításához az engedélyezett pedagógus és a nevelőmunkát segítő (pedagógiai asszisztens, dajka) létszám elegendő.

Az ideális óvodapedagógus az alapvető humanista értékek hordozója, amelyhez megfelelő szakmai felkészültség társul, s ez mindennapi pedagógiai tevékenységében kifejeződik. Fontos a „belső” és a „külső” összhangja, az érzések, gondolatok és a viselkedés „kongruenciája” (megfelelése). Ez biztosítja a nevelői magatartási megnyilvánulások hitelességét.

A nevelőtestület közös értéknek fogadja el a toleranciát, az empátiát, egymás segítségét, együttműködést, egymás véleménye iránti megértést, az emberi méltóság tiszteletben tartását, az esztétikus óvodai környezet jelentőségét, a nevelői tevékenység rugalmasságát, a helyzethez és a gyermek egyéni jellemzőihez történő alkalmazkodást, felelősségtudatot, az önművelési – önfejlesztési igényt.

Ezeken túl meghatározó személyiségjegye kell, hogy legyen a demokratikus nevelési stílus, amely ösztönzi a gyerekek kezdeményezéseit, messzemenően figyelembe veszi szükségleteiket. Alapelvei az elismerés, a dicséret, az elfogadás. Körülötte a légkör oldott, bizalom teli, barátságos, melyre jellemző a csoport érzelmi kiegyensúlyozottsága, a közepes vagy alacsony zajszint, az elmélyült játék, figyelmes viselkedés.

Az óvónő bánásmódja, az eltérő szükségletek, érzelmi állapotok és hangulatok iránti toleranciája a gyerekek egymás közötti kapcsolatában mintát jelent. Az, hogy az adott helyzetben mi tűnik a leginkább megfelelőnek, a tevékenység tartalma, a gyerekek életkora és sajátosságai, eddigi tapasztalatai és elképzelései alapján alakítja ki.

Az óvodába érkező gyermekek alapos megismerésének és szakszerű fejlesztésének alapvető feltétele az óvónők folyamatos önképzése, továbbképzése, önálló tanulása. Ennek megvalósítását szolgálja az óvónők továbbképzési terve, és a továbbképzési tervek, melyek az évenként elkészítendő munkaterv részét képezik.

Célunk a program megvalósítását segítő szakvizsgák, további szakképesítések, megszerzése (fejlesztőpedagógus, beszédfejlesztő). Az óvónőképző főiskolák, a Magyar Óvodapedagógiai Egyesület, a Pedagógiai Szakmai és Szolgáltatók által meghirdetett szakmai programokon, előadásokon, továbbképzéseken, konferenciákon, országos szervezésű rendezvényeken való részvétel.

A nevelőtestület belső továbbképzéseit az előzőekben felsorolt óvodapedagógiai témájú rendezvényeken hallott, tapasztalt szakmai információkra építjük, és a nevelőtestület igénye alapján szervezzük. Az intézmény szakmai innovációban részt vesz.

Az óvodánkban folyó belső továbbképzések alapját a bemutató foglalkozások, a beszámolók, a munkaközösségi foglalkozások adják, ezek szintén részét képezik az éves munkatervnek, és segítik az óvodapedagógiai változásokkal történő lépéstartást.

Fontos a nevelőtestület önálló alkotó óvodapedagógiai munkájának segítése és értékes szakmai ötletek közkinccsé tétele, valamint az új dolgozók óvodánk közösségébe való beilleszkedésének támogatása.

A bemutató foglalkozásokon való látogatások kölcsönös betekintési alkalmat adnak egymás nevelő munkájának megismerésére.

A dajkák munkájukat a gyerekek napirendjéhez igazítva, az óvodapedagógusok irányítása mellett végzik, egyértelműen elkülönítjük mely esetben kompetens, mely esetekben segítő a szerepkörük.

A dajka kompetens szerepkört tölt be:

- az óvoda óvó-védő funkciójának teljesítése során
- az óvoda vagyon- és állapotvédelmében
- a névre szóló, hitelesített munkaköri leírásában rögzített feladatok önálló, szakszerű teljesítésében
- minden olyan esetben, amikor felettesei – igazgató, óvodapedagógus munkaköréből adódó, „Egyéb rendelkezések” alatt feltüntetett feladatokkal bízzák meg
- saját szak- és önképzésében
- megszerzett szakmai ismeret- és tudás anyagának a gyakorlati munkájába való beépítésében
- munkakapcsolatainak kiépítésében, ápolásában
- saját élményű tapasztalatainak átadásában
- saját elfogadó, befogadó attitűdjének kiépítésében
- lelki egészségének védelmében.

A dajka segítő szerepkört tölt be:

- az óvoda alap- és kiegészítő feladatainak teljesítésében
- az óvoda nevelő-személyiségfejlesztő funkciójának betöltése során
- az óvoda minőségi szolgáltatást nyújtó feladatainak ellátása kapcsán
- az óvoda által kitűzött minőségcélok elérésében
- a gyerekek hátránykompenzálásának folyamatában
- a gyerekek tehetséggondozásában
- a gyerekek egyéni bánásmódot igénylő feladatellátása során.

Az alkalmazotti közösség többi tagjától is elvárjuk, hogy munkájukkal, magatartásukkal, személyes példájukkal segítsék megvalósítani nevelési feladatainkat:

- ismerjék meg nevelési elveinket, csoportjaik nevelési terveit, működjenek együtt az óvónőkkel
- aktívan vegyenek részt a csoport életében
- ismerjék meg a csoportjuk napirendjét és a csoporton kívüli feladataik végzésével a gyermekek napirendjéhez alkalmazkodjanak
- munkájukban elsődleges legyen a gyermekek szeretete, elfogadása, tisztelete
- kulturált magatartással és beszédmintával segítsék a gyermekek nevelését.

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában résztvevő különböző szakemberekkel együttműködünk, mint fejlesztő-és gyógypedagógus, logopédus, mozgásfejlesztő.

2. Tárgyi feltételek

Az óvoda objektív feltételrendszerének a fejlesztése az óvoda évenkénti költségvetési keretének a függvénye, melyet a Fenntartó Önkormányzat a mindenkori gazdasági helyzetnek megfelelően biztosít.

Az óvoda tárgyi fejlesztéséhez pályázatokon való részvétellel, eszközök készítésével járulunk hozzá.

Helyiség funkciója	Száma
Csoportszoba	4
Irodahelyiség	1
Nevelői szoba, amely fejlesztő és logopédiai szoba is	1
Felnőtt és gyermeköltöző	6
Tálaló konyha	1
Udvar	1

Az óvodánk rendelkezik a helyi pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel, egyidejűleg biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak és lehetőséget teremt a szülők fogadására.

Óvodánk családi házas környezetben, a falu szívében helyezkedik el. Szerencsésnek mondható, mivel a főúttól való távolsága még a megközelítés szempontjából ideális, ugyanakkor a forgalom és az ezzel járó kellemetlen szennyeződések közvetlenül nem érintik. Udvara a megszokottnál is tágasabb, a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja, megfelel a testméreteiknek, biztosítja egészségük megőrzését és fejlődését. Mozgás és játékgigényük kielégítését a rugalmas napirend segíti. Az udvar játékkészletének bővítése, folyamatos cseréje, állandó ellenőrzése, valamint a balesetveszélyek elhárítása – pl. homokágy - szükségeszerű. Pályázati lehetőségekkel ezután is szeretnénk gyarapítani játékkészletünket.

Csoportszobáink tágasak és napfényesek, berendezésünkben hangsúlyosnak tartjuk a természetes anyagok előtérbe helyezését, esztétikus, praktikus életterek kialakítását, mely az óvónők ötleteinek, leleményességnek köszönhetően esztétikus, dekoratív, jól szolgálja a gyermeki tevékenységeket.

3. Az óvodai élet megszervezése

A csoportok megszervezése:

A csoportszervezés alapja a biológiai életkor.

A nehezen nevelhető vagy speciális fejlesztési igényű gyermek csoportbeli elhelyezésénél alapvető szempont a pedagógusok arányos terhelése, hogy elegendő ideje legyen az egyéni fejlesztésre (max. 1-2 fő/csoport).

A csoportok létszáma (az alapító okirat alapján) maximum 25 fő, intézményi szinten 100

Intézményünkben 4 homogén csoportot szervezünk, az alábbiak szerint:

- ☒ 2,5 évesek
- ☒ 3 évesek
- ☒ 4 évesek
- ☒ 5 - 6 – 7 évesek.

A napirend kialakításának alapelvei az óvodában:

- a gyermekek életkor szerinti összetétele alapján eltérnek a szükségleteik, differenciáltan biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges időtartamot
- a tervszerű, összehangolt tevékenységekkel elkerüljük a felesleges várakozásokat, a tétlenséget, a kapkodást
- minél hosszabb, nyugalmas és tartalmas játékidőt biztosítunk
- a tisztálkodás és öltözködés végzéséhez, az egyéni szükségleteknek megfelelő időtartamot biztosítjuk
- az étkezésre az egyéni igények, szükségletek szerinti időtartamról gondoskodunk
- a reggeli étkezés folyamatosan történik
- figyelembe vesszük a gyermekek alvási – pihenési igényeit.

NAPIREND

<p>Nyitástól – Tízórai végéig 7.00 – 9.00 (5 – 35 perces csoportos foglalkozás)</p>	<p>Szabad játék Tevékenységben megvalósuló tanulás, komplex módszerrel : - beszélgetés - vers – mese - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - ének, zene, énekes játék, gyermektánc - külső világ tevékeny megismerése (benn matematikai tartalmú tevékenységek) Párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek.</p>
<p>Tízóraitól – Ebédig 9.00 – 12.00 (5 – 35 perces csoportos foglalkozás)</p>	<p>Mese A már elkezdett komplex, játékos, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek folytatása. Szabad játék és mozgás a csoportszobában, szabadban. Szervezett mindennapos testnevelés, játékos mozgás a csoportszobában vagy szabadban.</p>
<p>Ebéd kb. 12.00-kor</p>	<p>Testápolási teendők Ebéd Testápolási teendők</p>
<p>Ebédttől – Uzsonnáig 12.30 – 14.35</p>	<p>Mese Pihenés, folyamatos felkelés</p>
<p>Uzsonna 14.35-től</p>	<p>Testápolási teendők Uzsonna Testápolási teendők</p>
<p>Uzsonnától – Az óvoda zárásáig 15.00 – 17.00</p>	<p>Szabad játék Mozgásos játékok a csoportszobában és a szabadban Tehetséggondozó tevékenységek</p>

A gyermekközösségi programok szervezése

Ünnepek, hagyományok, és egyéb rendezvények:

Az ünnepek, megemlékezések szervezését a gyermekek személyiségfejlődésében fontosnak tekintjük, mert az érzelmi nevelés és szocializáció terén kiemelkedő hatást fejtenek ki. E jeles események szervesen illeszkednek a tervezett nevelési folyamatokba, melyeket a szülők közreműködésével, segítségével, részvételével készítünk elő, illetve bonyolítunk le. Ünnepeinket az aktuális előkészületek jellemzik, érzelmi, hangulati ráhangolódással, ajándék készítéssel, az óvoda dekorációjának elkészítésével.

Idősek napja

A Szent Erzsébet Otthonház lakóinak köszöntése.

Oviolimpia

Kisszállás, Tompa és Kelebia nagycsoportos óvodásainak játékos versengése.

Ovi-turi

A szülői munkaközösség által összegyűjtött ruhaneműk adományozásai a rászorultaknak.

Márton nap

Lámpás felvonulás településünk utcáin a szülők bevonásával.

Mikulás

A Mikulás az ajándékot személyesen adja át a gyermekeknek és egy-egy dicsérő, személyre szóló gondolatot mond, akik alkalmi versekkel, énekekkel köszöntik.

Karácsony

Az adventi előkészületekkel, gyertyagyújtással fokozzuk a várakozás érzelmi hatásait. Az óvoda játékeszköz bővítését ez időre tervezzük, így minden csoport játékokat talál a feldíszített közös fa alatt. Énekekkel, versekkel, dramatizálással ünneplünk. Helyszín általában az Agrárkereskedelmi Központ, melyre szülőket, vendégeket hívunk.

Karácsonyi ünnep a Szent Erzsébet Otthonházban

Idősek köszöntése karácsonyi műsorral.

Farsang

Jelmezben zajló zenés, táncos esemény.

Télkergető

Télűző színházi előadás megtekintése., Kische-báb égetés.

Március 15.

Ünnepzése a község főterén, a kopjafánál történik. Nagycsoportosok részvétele a községi ünnepen.

Mesemondó délelőtt

Nagycsoportban, igény szerint.

Húsvét

Az előkészületek során a leggyakoribb a különböző technikákkal készített tojások, egyéb szimbólumok készítése. Húsvét előtti napon locsolkodás.

Tojáskeresés

Az óvoda udvarán elrejtett csoki tojások keresése.

Madarak és fák napja

Erdei kirándulás szervezése.

Anyák napja

A köszöntőt versekből, énekekből, dalos játékokból állítjuk össze. Ez alkalomra minden gyermek ajándékot készít édesanyjának. Szülőkkel közösen ünnepeljük.

Anyák napja a Szent Erzsébet Otthonházban

Anyák napja alkalmából az Otthonban élő idős anyák és nagymamák köszöntése.

Zölden jobb nap

Felhívás a környezetvédelem fontosságára – zöld póló viselése.

Gyermeknap

Vidám programok szervezése: pl. kirándulás, versenyjátékok, kézműves programok. Lehetőség szerint közös udvari program légvárral, arcfestéssel, játékokkal.

Búcsúzó

A nagycsoportosok elbúcsúznak az óvodától.

Születésnap, névnap

Általában gyertyagyújtás, éneklés, verselés, mesemondás az ünnepeltnek. Az ünnepelt gyümölcssel kínálhatja meg társait.

4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvoda és a család:

Cél: - Olyan bizalmi kapcsolat kiépülése, amely a gyermek fejlődése érdekében kívánatos. Az óvodai nevelés, céljaink elfogadása a családok részéről. A szülői elégedettségének állandó figyelemmel kísérésével az igények beépülése a nevelési folyamatainkba.

Óvodapedagógus feladatai:

- a hatékony együttnevelést, család és óvoda jó kapcsolatát, a nevelő partneri viszonyt kiépíti
- a gyermekek egészséges fejlesztéséért való közös felelősséget tudatosítja
- a Gézungúz Óvoda pedagógiai programját, céljait, feladatait ismerteti, és elfogadtatja a szülőkkel
- óvodánk szokásait, hagyományait ismerteti a házirendben, a napirendben, a munkatervben megfogalmazottak alapján
- az óvodába lépést megelőzően az új gyermekek szülei számára tájékoztatást ad arról, hogyan lehet minél zökkenő mentesebbé tenni az első óvodai napokat és támogatást, segítséget nyújt az iskolához szükséges új szülői szerepkör kialakításában
- előzetesen ismerkedik a szülőkkel
- az új gyermekek érkezését úgy osztja be, hogy egy héten csak néhány új kisgyermek érkezzen, így jut elég idő az ismerkedésre, a személyes kapcsolat kialakítására
- biztosítja a szülők részvételét, hogy lehetőség szerint legyenek itt az első napokban gyermekükkel az óvodában, és „fedezzék fel” a játéklehetőségeket, az eszközöket, együtt ismerjék meg az óvónőt és a társakat. A közös ittlét addig tarthat, amíg a szülő lehetőségei megengedik, illetve a gyermek számára már nem idegen az óvoda (max. 2 hét)
- pedagógiai tájékoztatókat szervez a szülők számára a szülői értekezleteken, nyílt napokon és érdeklődés alapján egyéb fórumokon
- az óvoda munkatervében megjelölt pedagógiai témájú szülői értekezletekkel a családi nevelés hatékonyságát segíti
- a szülők igényeit, javaslatait, kéréseit, felajánlásait figyelembe veszi nevelőmunkájában
- szülői értekezleten a csoportokban folyó nevelőmunka tervét ismerteti: elképzelések, a különböző nevelési területek, a kiemelt feladatok

- nyílt rendezvényeket szervez, melyen a szülők lehetőséget kapnak az óvodai élet szokás- és szabályrendszerének közvetlen megismerésére, gyermekük megfigyelésére
- a Szülői munkaközösség munkatervének elkészítésében részt vesz a szülők képviselőivel közösen, a nevelési év elején
- a szülők képviselőit meghívja az óvoda különböző fórumaira, alkotó ötleteiket, kéréseiket, igényeiket meghallgatja, és lehetőség szerinti teljesíti
- óvodán kívül helyszíni tapasztalatszerzési lehetőségeket kér, az olyan szülők munkahelyén, ahol az óvodás csoportok nem zavarnak és számukra veszélytelen a munkaterület
- szülői kíséretet kér az óvodán kívüli tevékenységekhez, amelyek az óvodai tanulás folyamatához az ismeret-, élmény, és tapasztalatszerzésben segítenek
- a szülők jogainak érvényesítését segíti az óvoda pedagógiai és szervezeti alapidokumentumainak elkészítésekor a Szülői munkaközösség képviselői révén PP, SZMSZ, Házi rend.

Sikerkritérium:

- közösen szervezett gyermek és felnőtt programok
- nyílt napok – 90%-os érdeklődéssel
- szülői elégedettségmérés – önértékelés esetén
- óvodán kívüli szakmai programok.

Kapcsolattartás várható eredményei:

A családok elégedettek az óvoda működésével.

Minden szülő rendszeres tájékoztatást kap gyermeke fejlődéséről.

A szülők aktívan részt vesznek az óvoda rendezvényein.

A szülők nevelési problémáikkal, gondjaikkal, bizalommal fordulnak az óvónőkhöz, akiktől segítséget kapnak.

Azonosulnak az óvoda elveivel.

Az óvoda egyéb kapcsolatai:

- Mini Bölcsőde
- Fenntartó Önkormányzat
- Polgármesteri Hivatal egészségügyi, oktatási és szociális osztály

- Óvoda orvosa, védőnő
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Rendőrség
- Polgárőrség
- Szent Erzsébet Otthonház
- Sántha Márta Művelődési Ház és Könyvtár
- Egyházak
- Farkas László Általános Iskola
- KÖSSZ – Kelebiai Ökumenikus Szeretet Szolgálat
- Karitasz

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

VIII. AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE, ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Cél:

Segítségnyújtás a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Esélyegyenlőség biztosítása, a szociális hátrányok enyhítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Elősegíti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő – óvó intézkedésekre javaslatot tesz
- A gyermekeket és családjukat lehetőségeihez képest minél jobban megismeri, ha szükségét látja, családlátogatást végez
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kéri.

A felzárkóztatást és tehetséggondozást megvalósítja.

Egyéni differenciált bánásmóddal a testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődést elősegíti, folyamatosan ellenőrzi.

Részt vesz az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában, a szűrést szükség esetén, soron kívül javasolja.

A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kíséri, szükség esetén az igazgatónak jelzi a hiányzást.

A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíti.

A szülőkkel együttműködő, partneri kapcsolatot alakít ki, a szülői szerep eredményesebb betöltését elősegíti.

Jó kapcsolatot tart a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, személyekkel.

Az alábbi esetekben fokozottan figyelemmel kíséri a gyermek testi, lelki állapotát:

ha:

- ♥ fejlődési
- ♥ beilleszkedési, magatartásbeli zavart észlel,
- ♥ sajátos nevelést igényel – sni (dyslexia, fogyatékos)
- ♥ egészségügyi problémákat tapasztal,
- ♥ nemzetiséghez tartozik,
- ♥ hátrányos, veszélyeztetett helyzetű,
- ♥ szülők egymás közötti kapcsolata rossz,
- ♥ szülő – gyermek kapcsolata nem megfelelő,
- ♥ különleges gondozásban részesül (Családsegítő Szolgálat tevékenysége)

Az igazgató feladatai:

- képviseli a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja és személyes részvételével elősegíti ezek érvényesülését
- a családdal és a pedagógusokkal együttműködve kiküszöböli a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, védi őket a testi, lelki, erkölcsi károsodásoktól illetve ellensúlyozza a veszélyeztető hatásokat
- a nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot
- munkájáról évente beszámol a nevelőtestületi értekezleten
- kapcsolatot tart konkrét esetekben a Szakértői Bizottsággal, gyámhatósággal, pártfogókkal, nevelőszülői felügyelőkkel, rendőrséggel, valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel
- rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit, és ezt kollégái tudomására hozza
- segíti és szorgalmazza a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet kritériumainak intézményi szintű megállapítását
- összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvónők között
- nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket, az intézkedéseket, az eredményeket
- elősegíti a csoportvezető óvónők felderítő tevékenységét. Szükséges esetekben családlátogatást végez a csoport óvónőivel

- továbbképzéseket tart az óvodapedagógusoknak
- részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében és minőségbiztosításában.

A gyermekvédelmi munka várható eredményei:

Minden veszélyeztetett gyermek szerepel a gyermekvédelmi nyilvántartásban.

Minden veszélyeztetett gyermek családja tájékoztatást kap a támogatás lehetőségeiről, és segítséget ügyeinek elintézéséhez.

Minden rászoruló gyermek megkapja a jogosultság szerinti kedvezményeket.

Bizalommal fordulnak felénk a szülők.

Elfogadják javaslatainkat, segítségünket.

Segítő szolgálatok tanácsait igénybe veszik.

IX. A SAJÁTOS NEVELÉSI-és KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

1. Sajátos nevelési igényű gyermekek:

Óvodánk részt vesz a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű – és egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdő gyermekek óvodai nevelésében.

Óvodai nevelési programunk elkészítésekor, valamint napi munkánk során ezért figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvében foglaltakat.

Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk
- Kiemelt célunk elősegíteni e gyermekek alkalmazkodó készségének, akarat erejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket. Amennyiben a személyi feltételeink hiányosak, utazó gyógypedagógiai szolgáltatást igénylünk az arra kijelölt intézménytől
- A rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiás programjaink jellemzően az óvodai pedagógiai programba, így a napi óvodai életbe beágyazottan valósulnak meg. A gyermekek szakvéleményében foglaltak alapján, szükség szerint végez fejlesztést az óvodapedagógus.
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulás érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki
- A sajátos nevelési igényű gyermekkel végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük – így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása- fejlesztésére, amit a sérült társaikkal való együttélés nyújt

- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek különbözőségét hangsúlyozza
- Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását
- Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiségjogokkal kapcsolatos szabályok betartására.

A habilitáció fő területei:

- az észlelés – vizuális (látás), akusztikus (hallás), taktilis (tapintás), vesztibuláris (egyensúlyi), kineztiázis (mozgás) - fejlesztése
- a motoros készségek fejlesztése
- a beszéd-és nyelvi készségek fejlesztése, szükség esetén alternatív kommunikációs eszköz használatával
- a szociális készségek fejlesztése
- a kognitív készségek fejlesztése
- az önellátás készségeinek fejlesztése.

A habilitáció részben a többi gyermekkel végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel végzett munkánkra vonatkozó eljárás:

- Évnyitó szülői értekezleteinken rendszeresen tájékoztatást adunk a szülőknek az integrált nevelésre vonatkozó főbb tudnivalókról, az erre vonatkozó eljárási szabályainkról
- Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett gyermekek esetleges problémáinak feltárására, a nevelési tanácsadó, majd a szakértői és rehabilitációs bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában
- Tájékoztatjuk a szülőket, hogy integrált nevelésben abban az esetben vehet részt gyermekük, ha optimális fejlődését ez a forma biztosítja leginkább, ezt a szakvélemény megállapítja.

2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek:

Az alapidokumentumban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek, így nevelő munkánkban a különleges bánásmódot igénylő gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk 2011. évi CXC. törvény A nemzeti köznevelésről 4.§ 12. pont szerint:

- a.) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- b.) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek
- c.) tehetséges gyermekek.

a.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

- az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

b.) Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek:

Célok:

- valósuljon meg ezeknek a gyermekeknek a rendszeres óvodába járása
- legyen arányos a gyermekek csoportokban történő elhelyezése
- legyen rendszeres és hatékony a szülővel való kapcsolattartás
- kompenzáljuk a szociális hátrányokból adódó lemaradásokat

Feladatok:

- a gyermekek hiányzásainak nyomon követése, jelzése az intézményvezető felé
- a hiányzások okainak feltárása, segítségnyújtás
- rendszeres kapcsolattartás, jelzőrendszer működtetése a szakszolgálatokkal
- a szülők tájékoztatása szociális juttatások, kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybe vételére való jogosultságról, lehetőségről
- együttműködés az óvoda orvosával, védőnőjével
- differenciálás elsődlegességének biztosítása.

c.) Tehetséges gyermekek:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlagfeletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A tehetséggondozás feladatainak ellátása óvodánkban: kis létszámú csoportban, az arra kijelölt óvodapedagógus, kézműves foglalkozást szervez nagycsoportosok számára, maximum 5 fő.

X. BOLDOGSÁGÓRÁK MAGYARORSZÁGON

a pozitív pszichológia módszereivel

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az óvodás és az iskolás korosztály számára.

2016-ban az ELTE Pozitív Pszichológia Laboratóriuma Prof. Oláh Attila vezetésével tudományosan mérte a Boldogságóra program hatékonyságát. A gyerekek kérdőíveket töltöttek ki a Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet, a kutatásvezetők és a pedagógusok együttműködésével, és immár hivatalos a végeredmény: Tudományosan bizonyított, hogy a Boldogságórák hozzájárulnak a gyermekek pozitív lelki fejlődéséhez és belső jóllétéhez.

A Boldogságórákat Magyarországon 2014 szeptemberében indította el a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében Bagdi Bella, az alapítvány elnöke.

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élmény gazdag feladatai, játékaik, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet.

Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőtté válás vezető útját, majd boldogságra képes emberré válhatnak.”

Prof. Dr. Bagdy Emőke, a

Boldogságóra program fővédnöke

BOLDOGSÁGÓRA, AHOL MINDENKI KITŰNŐRE VIZSGÁZIK

Egyre több országban sikerrel alkalmazzák a Boldogságórákat, amelyeken a diákok csoportosan és egyénileg ismerik meg a boldogság fő összetevőit. Mindeközben olyan gyakorlatok elvégzésére inspirálják őket, amelyek – a boldogságkutatók tapasztalatai alapján – hozzájárulnak a gyerekek boldogság szintjének növekedéséhez. Magyarországon a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakmai csapata egy teljes programot kidolgozott ki a diákok boldogságra való tanítására. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a gyerekek, a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. A Boldogságórák tapasztalataiból születettek meg a Boldogságóra kézikönyvek és munkafüzetek.

A boldogságórák célja:

A Boldogságórák célja nem az, hogy probléma mentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az óvodáknak, iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

A Boldogságórák bevezetése a mi óvodánkban:

2018. augusztusában óvodánk is csatlakozott a Boldogságóra programhoz, és 2018. szeptembertől már havonként új témakörökkel vezetjük be az óvodai életünkbe.

Minden hónapban másik csoport dolgozza fel az előre megkapott témakört, és hónap végén feltölti a Boldogságóra program oldalára.

Erre a programra minden évben pályázni kell majd, a 2019-2020-as nevelési évünk tapasztalatai alapján a nevelő testület úgy döntött, hogy folytatni kívánjuk a következő nevelési évben is a programot.

XI. MELLÉKLET

FEJLŐDÉSI NAPLÓ

Óvodás korú gyermek fejlődési nyomon követésére és jellemzésére
Megnyitva: /..... nevelési év

Gyermek

neve:.....

.....

Születési hely, idő:

.....

.....

Apa neve:

Foglalkozása:.....

Anya neve:Foglalkozása:

.....

Testvérek száma, neme,

életkora:.....

.....

Lakcíme:.....

.....

Intézmény neve,

címe:.....

.....

Mióta jár óvodába?.....

Családi helyzete: (teljes család, elvált, nagy család, környezet megfelelő, elhanyagolt, egyéb...)

.....

.....

.....

Születési körülmények: időre született, koraszülött, éleszteni kellett, egyéb:

.....

.....

Egyéb fontos

adat:.....

.....

.....

.....

.....

**I. TESTI ÉS MOZGÁSFEJLETTSÉG, EGÉSZSÉGÜGYI SZOKÁSOK,
 ÖNKISZOLGÁLÁS**

TESTI FEJLETTSÉG:

Csoport	Jó	Közep	Gyenge	Súly (kg)	Magasság (cm)
Mini csoport					
Kiscsoport					
Középső csoport					
Nagycsoport					

TESTI GONDOZOTTSÁG:

Csoport	Jó	Közepes	Gyenge
Mini-csoport			
Kiscsoport			
Középső csoport			
Nagycsoport			

Egyéb

észrevétel:

.....

EGÉSZSÉGI ÁLLAPOT:

Szempont	Mini		Kis		Közép		Nagy-	
	csoport		csoport		csoport		csoport	
Fáradékonyság: -nem								
-gyakran								
Alvás:-nyugodt								
-nyugtalan								
Beteg: -gyakran								
-ritkán								
Hallás: -normál								
-nagyot halló								
Látás: -normál								
-szemüveges								

Egyéb észrevétel:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MOZGÁS:

Szempont	Mini		Kis-		Közép		Nagy-	
	csoport		csoport		csoport		csoport	
Ügyes								
Átlagos								
Ügyetlen								
Harmonikus								
Összerendezetlen								
Lassú								
Átlagos tempójú								
Gyors								
Túlzottan mozgékony								
Testnevelést -szereti								
-nem szereti								
-bátran végzi								
-fél, gátlásos								
-tériszonya van								
-követelt szintet eléri								
-követelt szintet nem éri el								

Egyéb észrevétel:

.....

II. BESZÉDFEJLETTSÉG

ALAKILAG

Szempont	Mini		Kis-		Közép		Nagy-	
	csopor		csopor		csopor		csopor	
Jól érthető								
Beszédhibás - pösze								
- selypes								
- raccsol								
- dadog								
- egyéb								
Lassú								
Átlagos								
Gyors								
Hadar								

TARTALMILAG

Szempont	Mini		Kis-		Közép		Nagy-	
	csopor		csopor		csopor		csopor	
Szóbeli kifejező készsége								
-gazdag								
-átlagos								
-szegényes								

Élményeit, meserészletet -összefüggően elmondja								
-kérdésekre elmondja								
-nem mondja el								

Egyéb észrevétel:

.....

.....

.....

.....

.....

III. ÉRTELMI KÉPESSÉGEK

FIGYELEM

Szempont	Min		Kis-		Közép		Nagy-	
	csoport		csoport		csoport		csoport	
Játékban -tartós								
-változó								
-szétszórt								
Tevékenységbe ágyazott tanulási -tartós								
-változó								
-szétszórt								
Egyéni fejlesztés alatt -tartós								
-változó								
-szétszórt								

Egyéb észrevétel:

.....

MEGFIGYELŐKÉPESSÉG

Szempont	Mini		Kis-		Közép		Nagy-	
	csop.	csop.	csop.	csop.	csop.	csop.	csop.	csop.
Általában pontos								
Változó								
Általában pontatlan								
Tárgyak, jelenségek lényeg megragadó								
Többnyire lényegtelen vonás kátészrevező								

Egyéb észrevétel:

.....

GONDOLKODÁS

Szempont	Mini csoport		Kis-csoport		Közép csoport		Nagy-csoport	
Kérdésfeltevése								
-témához kapcsolódó								
-témához nem kapcsolódó								
Nem kérdez								

Egyéb észrevétel:

.....
.....
.....
.....

MATEMATIKA: MENNYISÉGFOGALOM

Szempont	Mini csoport		Kis-csoport		Közép csoport		Nagy-csoport	
Tudás, ismeret (halmazok, halmazműveletek, sorolás, számlálás, számok helye stb.)								
-jó								
-átlagos								
-nem megfelelő								
Gondolkodási képesség								
-produktív								
-átlagos								
-gyenge								

Feladat megoldásbeli jártas								
-önálló								
-kevés segítséggel								
-sok segítséggel								
Tevékenység közbeni viselkedése:								
-aktív								
-közömbös								
-passzív								
Komplex matematikai jártas								
-jó								
-átlagos								
-nemmegfelelő								

Egyéb észrevétel:

.....
.....
.....
.....

JÁTÉKBAN: A FŐ TEVÉKENYSÉGFORMÁK FEJLETTSÉGE

Szempont	Mini csoport	Kis-csoport	Közép csoport	Nagy-csoport
Uralkodó játékmódja				
-gyakorló játék				
-szerepjáték				
-szabályjáték				

-konstruáló játék								
Elmélyült, kiegyensúlyozot								
-gátolt								
-kapkodó								
-agresszív								
Találékony, kezdeményező								
-bízgatni kell								
Írányítással sem tud korána megfelelő szinten játszani								
A játékra vigyáz								
A játékot gyakran rongálja								
Szívesen átadja társainak								
Gyakran elveszi társaitól								
Szívesen játszik társaival								
Többnyire egyedül játszik								
Kitartó a játékban:								
-rövid ideig								
-átlagosan								
-hosszú ideig								

Egyéb észrevétel:

.....

ÁBRÁZOLÁS

Szempont	Mini- csoport		Kis- csoport		Közép- csoport		Nagy- csoport	
Szabad rajzainak témája								
-változatos								
-egyhangú								
Egy adott témában								
-önálló								
-irányítással								
-biztatásra sem								
Jobbkezes								
Balkezes								
Kialakulatlan, váltott kéz								
Ceruzafogása								
-görcsös								
-kialakulatlan								
-helyes								
-helytelen								
Írónyomatéka								
-szaggatott								
-nyomaték nélküli								
-erőtéljes								
Munkatechnikája								

-fejlődő								
-megfelelő								
-nem megfelelő								
-tisztán dolgozik								
-maszatosan dolgozik								
Színhasználata								
-változatos								
-egyhangú								
-sötét színeket használ								
-világos színeket használ								

Egyéb észrevétel:

.....
.....
.....
.....

MUNKA JELLEGŰ FELADATOKBAN

Szempont	Mini csoport	Kis- csoport	Közép- csoport	Nagy- csoport
Feladatok megértése				
-gyors				
-nehezen, csak ismételt magyarázatra				
Munkatempója				
-gyors				

-átlagos								
-lassú								
Átállása egyik feladatról a másikra-könnyen								
-neheten								
Önállósága								
-segítség nélkül								
-kevés segítséggel								
-állandó segítséggel								
Megbízhatósága munkában								
-lelkiismeretes								
-változó								
-megbízhatatlan								
Munkavégzése								
-önálló								
-biztatásra								
-biztatásra sem								
A dicséret								
-serkenti								
-közömbös iránta								
A bírálat, kritika								
-serkenti								
-közömbös iránta								

-dacot vált ki								
-elkeseríti								
Közösségért végzett munká (napos, környezeti rend) -szívesen vesz részt								
-közömbös								
-passzív								
-biztatásra vesz részt								
Megbecsüli a saját, ill. más munkáját -tudatosan vigyáz								
-közömbös								
-szándékosan rombol								

Egyéb észrevétel:

.....

IV. ÉRZELMI-AKARATI ÉLET

ÉRZELMI ÉLET

Szempont	Mini csoport	Kis- csoport	Közép- csoport	Nagy- csoport
Hangulata -többnyire vidám, közvetlen				
-kiegyensúlyozott				
-szomorú, szorongó				

-változó								
Magatartása								
-érzékeny								
-gyakran dacos								
-agresszív								
-durva								
-gátolt								
Szereplési hajlama								
-szívesen szerepel								
-közömbös								
-tiltakozó								
Önbizalma								
-megfelelő								
-csekély								
Kapcsolatteremtése								
-kezdemenyező								
-elutasító								

Egyéb észrevétel:

.....

A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A/..... nevelési év szeptember 01.- január 31-ig

Szülő látta (dátum, aláírás)

A/..... nevelési év február 01-től május 31-ig tartó időszaka

Szülő látta (dátum, aláírás)

A fejlődési naplót vezető óvodapedagógusok neve, aláírása:

óvodapedagógusok neve

aláírás

igazgató

aláírás

XIII. IRÁNYMUTATÓ DOKUMENTUMOK

FELHASZNÁLT JOGSZABÁLYOK

	<i>AZONOSÍTÓ</i>	<i>NÉV</i>
1.	<i>2011. CXC. tv.</i>	<i>a nemzeti köznevelésről</i>
2.	<i>20/2012. (VIII.31.) EMMI r.</i>	<i>a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról</i>
3.	<i>363/2012. (XII. 17.)</i>	<i>Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról</i> <i>A Kormány 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról</i>
4.	<i>32/2012. (X.18.)korm. r.</i>	<i>a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve</i>

XIV.LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1. Véleményezte:

dátum

szülői munkaközösség vezető

2. Elfogadta:

dátum

nevelőtestület tagjai

3. Jóváhagyta:

dátum

igazgató

4. Érvényességi nyilatkozat

2024. szeptember 1-től visszavonásig.

5. Felülvizsgálat, értékelés időpontja: szükség szerint

6. Módosítás előírásai

- **törvényi változás esetén**
- **feladatváltozás esetén**
- **a nevelőtestület 2/3-os többségi kezdeményezése alapján, a nevelőtestület dönt a módosítás elfogadásáról**
- **írásbeli előterjesztés nevelőtestületnek, óvoda igazgatójának.**

7. Nyilvánosságra hozatala:

A fenntartó és a partnereink által megtekinthető az igazgatói irodában és honlapunkon www.gezenguzkelebia.hu

Gézenyűz Óvoda és Bölcsőde
6423 Kelebia, Ady E. u. 108.
OM azonosító száma: 200249

XV. A PEDAGÓGIAI PROGRAM KOHERENCIA VIZSGÁLATA

Vizsgált dokumentum	Gézenyűz Óvoda Pedagógiai Programja
Kelte	2024.08.30.
Hatálybalépésének ideje	2024. 09.01.

Az óvoda neve, címe	Gézenyűz Óvoda és Bölcsőde 6423 Kelebia, Ady E. u. 108.
1. Székhely, feladat ellátási hely	Gézenyűz Óvoda és Bölcsőde 6423 Kelebia, Ady E. u. 108.
OM azonosító	200249
Igazgató neve	Iván Éva
E-mail:	gezenguzkelebia@gmail.com
Telefonszám:	0630/407-2376

Az óvoda neve, címe	Gézenyűz Óvoda és Bölcsőde 6423 Kelebia, Ady E. u. 108.
1. Feladat ellátási hely	Gézenyűz Óvoda és Bölcsőde Óvodai csoportok száma: 4 Felvehető maximális létszám: 100 fő

Gézengúz Óvoda és Bölcsőde
6423 Kelebia, Ady E. u. 108.
OM azonosító száma: 200249

Összefoglaló

A Gézengúz Óvoda Pedagógiai Programja megfelel a hatályos jogszabályoknak.

A Gézengúz Óvoda Pedagógiai Program megvalósítása *a Fenntartóra
többletkötelezettséget nem tartalmaz!*

Kelebia, 2024. 09.01.

.....
igazgató